

کارنامه پژوهشی

مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و

اقتصادکشاورزی «در سال ۱۳۸۳»

مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

تهیه کننده :

، عامل هاشمی

فهرست برگه

کارنامه پژوهشی مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصادکشاورزی در سال ۱۳۸۳ / تهیه کننده :
 صدیقه عامل هاشمی. - تهران : وزارت جهادکشاورزی معاونت برنامه‌ریزی و اقتصادی ، مؤسسه
 پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصادکشاورزی ، ۱۳۸۴ .

۶۲ ص .

نمایه ها :

اقتصادکشاورزی / صادرات و واردات / فرآورده های کشاورزی / کشاورزی / کشورهای
 جهان

مشخصات :

عنوان : کارنامه پژوهشی مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصادکشاورزی در سال ۱۳۸۳

تهیه کننده : صدیقه عامل هاشمی

طراحی روی جلد : طاهره نیری

سال انتشار : ۱۳۸۴

ناشر : مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصادکشاورزی - مدیریت امورپردازش و تنظیم یافته‌های

تحقیقاتی

نشانی : خیابان حافظ - خیابان رودسر شرقی - پلاک ۹

<http://www.agri-peri.ir> E.mail: aperi @ agri-peri.ir

تلفن : ۲۰ - ۸۸۰۰۴۱۷ - ۸۸۰۸۶۳۳ مستقیم

نمبر : ۸۸۹۶۶۶۰

« بخش اول: پژوهش‌های انجام شده در سال ۱۳۸۳ »

تنظیم بازار محصولات کشاورزی (بررسی تجارب کشورهای
منتخب)

پژوهشگر: دکتر بخشوده

همکاران: مهدی کاظم نژاد- الهه مهربانیان - رامتین جولایی

ناشر: موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصادکشاورزی - مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های

تحقیقاتی

تاریخ انتشار: ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۱۰۷

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه (کتاب)

طرح مساله:

بازار محصولات کشاورزی به علت وجود برخی خصوصیات نسبت به محصولات تولیدی در دیگر بخشها از قبیل صنعت دارای نوسانات قابل توجهی می باشد. از جمله این خصوصیات، فصلی بودن و همچنین منطقه ای بودن تولید، فساد پذیری و وابستگی به شرایط آب و هوایی است.

از آنجا که تولیدات و محصولات کشاورزی، تأمین کننده غذا و مواد اولیه پوشاک اقشار مختلف جامعه می باشد، نوسان در عرضه و تقاضای این محصولات موجبات افزایش قیمت، کمبود محصول، متضرر شدن تولید کنندگان و نارضایتی افراد جامعه را فراهم آورده و در پاره ای موارد بحران ایجاد می نماید. با توجه به اهمیت موضوع و جایگاه مهم تنظیم بازار محصولات کشاورزی، که هم اکنون به عنوان یکی از چالشهای اساسی در اقتصاد ملی محسوب می گردد، این تحقیق در آستانه تدوین برنامه چهارم توسعه اقتصادی - اجتماعی و فرهنگی با هدف بهره گیری از تجارب موجود، با بررسی چندین کشور از گروه کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه انجام گرفت.

اهداف و روش تحقیق:

اهداف این مطالعه عبارتند از:

۱. بررسی تجربیات کشورهای توسعه یافته در تنظیم بازار محصولات کشاورزی: آمریکا، کانادا، ژاپن و استرالیا
  ۲. بررسی تجربیات کشورهای در حال توسعه در تنظیم بازار محصولات کشاورزی: تایوان، چین، پاکستان، اندونزی، کره جنوبی، فیلیپین، آفریقای جنوبی، تایلند و ایران
  ۳. بررسی تجربیات کشورهای کمتر توسعه یافته در تنظیم بازار محصولات کشاورزی: بنگلادش، فیجی، نپال و سریلانکا
  ۴. مروری بر تجربیات کشورهای منتخب در تنظیم پایش بازار محصولات کشاورزی
- برای بررسی اهداف، سیاستها و ابزار تنظیم بازار محصولات کشاورزی برای محصولات مختلف، بطور عمده از طریق جستجو در شبکه اینترنت و نیز از روش جستجوی کتابخانه ای استفاده شده است.

خلاصه طرح و نتیجه تحقیق:

اگرچه دوره مورد مطالعه و بررسی برای سالهای ۲۰۰۰-۱۹۹۰ در نظر گرفته شده است، اما در مواردی نیز به دلیل اهمیت سیاستهای سالهای قبل در بعضی کشورها دامنه بررسی فقط به دوره مزبور محدود نشده است. یادآوری می شود که سعی شده تجربیات کشورهای آسیایی بیشتر مد نظر واقع شود زیرا احتمالاً شرایط آنها با واقعیات کشور ما مطابقت بیشتری دارد. همچنین در دسترس بودن اطلاعات نیز عامل تعیین کننده کشور مورد مطالعه بوده است.

پس از بررسی و بیان تجربیات کشورهای مختلف و سیاستهای آنها، در بخش چهارم، تجربه برخی کشورها در پایش بازار محصولات کشاورزی شرح داده شده و در فصل پنجم این تحقیق

جمع‌بندی و نتیجه‌گیری شده است. این جمع‌بندی شامل موضوعات: سیاست‌های قیمتی، سیاست‌های مرزی و سایر سیاست‌ها بیان گردیده است.

کشاورزی در کشورهای عضو اکو (ECO)

تهیه کننده: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های

تحقیقاتی

تاریخ انتشار: ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۳۹۹

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه (کتاب)

سازمان همکاری اقتصادی اکو، یکی از مهمترین سازمانهای منطقه ای است که ایران در آن عضویت دارد. اغلب کشورهای عضو اکو، از پتانسیلهای اقتصادی و منابع غنی و سرشاری برخوردار هستند. سازمان مذکور جمعیتی بالغ بر سیصد میلیون نفر را دربر می‌گیرد، لذا از این لحاظ نیز یکی از بزرگترین تشکلهای اقتصادی منطقه ای محسوب می‌شود.

کمبود اطلاعات در زمینه استعدادهای کشاورزی و تجاری کشورهای عضو اکو موجب گردیده تا سطح همکاریهای مشترک به خصوص در بخش کشاورزی آن چنان که باید مورد توجه اعضا قرار نگیرد. توسعه همکاریهای این سازمان، مستلزم شناخت امکانات بالقوه و بالفعل از تولید و تجارت محصولات کشاورزی کشورهای عضو می‌باشد تا با توجه به این امکانات و شناسایی موانع و مقررات تجاری محصولات کشاورزی در کشورهای عضو، امکانات لازم برای توسعه تجارت فراهم آمده و بازارهای هدف محصولات کشاورزی و امکان سنجی راه اندازی بورس کالاهای منطقه ای میان این کشورها تبیین شود.

در این راستا مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی نسبت به انجام طرحهای پژوهشی زیر اقدام نموده است:

- مطالعات ساختار و امکانات توسعه تجارت محصولات کشاورزی در سازمان همکاری اقتصادی اکو با همکاری معاونت پژوهشی دانشگاه تهران و به سرپرستی آقای دکتر مجید احمدیان استاد دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران
  - بررسی پیمانهای منطقه ای و اثرات آنها بر توسعه تجارت محصولات کشاورزی ایران و همچنین امکان سنجی راه اندازی بورس کالاهای منطقه ای میان کشورهای عضو اکو و D۸ با همکاری مرکز مطالعات مدیریت و بهره وری ایران به سرپرستی آقای دکتر مجید صباغ کرمانی
  - بررسی وضعیت بازار محصولات دامی کشورهای عضو اکو، مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی
- این کتاب حاصل تلخیص پژوهش‌های یاد شده می باشد که در هشت فصل ارائه شده و فصل نهم به خلاصه و نتیجه گیری کلی اختصاص دارد.

«بخش دوم: بررسی‌ها و تحلیل‌ها»

گزارش طرح‌ها و پروژه‌های پیشنهادی کوچک تأمین آب

تهیه‌کننده: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

تاریخ انتشار: فروردین ماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۶۲

شمارگان: محدود

در این گزارش مشخصات کامل طرح‌ها و پروژه‌های پیشنهادی کوچک تأمین آب به

صورت جدول تنظیم شده و در چهار بخش مجزا با موضوعات زیر آمده است:

(۱) سدها (۲) بندهای انحرافی (۳) ایستگاه‌های پمپاژ (۴) تغذیه مصنوعی و پخش سیلاب

گزارش ترانزیت خارجی و کارنه تیر در ده ماهه سال ۱۳۸۲

تهیه‌کننده: گروه پژوهشی بررسی متغیرهای کلان - عذرا طبیب زاده

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار: فروردین ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۸ (گزارش‌های کوتاه)

شمارگان: محدود

در این گزارش پس از شرح مختصر وضعیت عمومی ترانزیت خارجی در ده ماهه سال ۱۳۸۲ و

مقایسه آن با مدت مشابه در سال گذشته، اطلاعات مربوط به ترانزیت خارجی به تفکیک کشورهای

مبدا، مقصد و گمرکات مبدا، مقصد، بترتیب وزن در جداول مربوطه تنظیم شده است.

استراتژی بانک جهانی در خاورمیانه و شمال آفریقا

تهیه‌کننده: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - هومن فتحی

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

تاریخ انتشار: فروردین ماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۱۳

شمارگان: محدود

بانک جهانی اخیراً دو سند منتشر ساخته است که جهت‌گیریهای اساسی آن بانک را از لحاظ استراتژیها و الویتهای توسعه تعیین می‌کند و مطالعه آنها می‌تواند در شناخت نگرشها و دیدگاههای توسعه‌ای حاکم در بانک جهانی به ویژه در ارتباط با توسعه کشاورزی و روستایی مفید باشد.

سند اول، «استراتژی جدید توسعه روستایی بانک جهانی» است. سند دوم که این گزارش را شامل می‌شود، «استراتژی بانک جهانی برای منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا» است. به طور کلی بانک جهانی به منظور سهولت هدایت عملیات، ساختارهای مدیریتی خود را عمدتاً به شش منطقه اصلی زیر تقسیم کرده است: خاورمیانه و شمال آفریقا - جنوب آسیا - آفریقا، منطقه جنوب صحرای آفریقا - شرق آسیا و پاسیفیک - اروپا و آسیای میانه - آمریکای لاتین و کارائیب

کشورما درکنار یازده کشور وام‌گیرنده بالقوه یا بالفعل دیگر در منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا طبقه بندی شده است. به همین دلیل استراتژی خاص این منطقه که اخیراً توسط بانک جهانی به تصویب رسیده است، به نوعی با کشور ما نیز ارتباط پیدا می‌کند و لازم است برای مقاصد مختلف توسط صاحب نظران، برنامه ریزان، منتقدان و تصمیم گیران به ویژه در حوزه های توسعه کشاورزی و روستایی مورد مطالعه و نقد و بررسی قرارگیرد.

بررسی هزینه تولید و پیشنهاد قیمت تضمینی خرید محصولات زراعی برای سال ۱۳۸۳

تهیه‌کننده: گروه پژوهشی سیاست‌های حمایتی - الهه مهربانیان، مهدی کاظم نژاد

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار: اردیبهشت ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۹۰

شمارگان: محدود

حمایت از تولیدات کشاورزی به دلیل نقش آن در برقراری امنیت غذایی در جهان و حتی در کشورهای پیشرفته صنعتی امری پذیرفته شده است. در ایران نیز به موجب تبصره یک ماده واحده قانون تضمین خرید محصولات اساسی کشاورزی و اصلاحیه آن، وزارت جهاد کشاورزی موظف است تا همه ساله قیمت خرید تضمینی محصولات اساسی را با رعایت هزینه‌های واقعی تولید در یک واحد بهره‌برداری متعارف و حفظ رابطه مبادله در داخل و خارج بخش کشاورزی تعیین و به دولت پیشنهاد نماید. در این گزارش علاوه بر تشریح معیارها و روش محاسبه قیمت تمام شده و قیمت پیشنهادی بویژه در مورد گندم، این قیمت‌ها در مورد محصولات زراعی دیگر مانند: جو، برنج، ذرت، چغندر قند، پنبه، دانه‌های روغنی، سیب زمینی، پیاز، حبوبات، شرح داده شده است.

گزارش نهایی پروژه بازاریابی محصولات کشاورزی

تهیه‌کننده: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - مهدی کاظم نژاد، علیرضا جیران، علی کیانی راد، امیدگیلانپور، سحر مستوفی
ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

تاریخ انتشار: اردیبهشت ماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۱۴۶

شمارگان: محدود

اهمیت شناسایی ساختار بازار محصولات و بازاریابی آن به حدی است که می‌توان آنرا به اندازه اهمیت تولید محصول دانست. به طوری که در دنیای امروزی باتوجه به مشکل تقاضا برای محصولات، بدون شناسایی و اطمینان از وجود بازار یک محصول، تولید آن مفهومی نخواهد داشت. لذا لازمست قبل از هرگونه اقدامی برای تولید و همچنین سیاستگذاری ساختار کلی بازاریابی، محصول مربوط شناسایی و درجهت تحقق اهداف مورد نظر برنامه ریزی نمود. به طور کلی وضعیت بازار محصولات کشاورزی ایران به لحاظ مداخله دولت و یا عدم مداخله آن به یکی از اشکال زیر می‌باشد:

۱. محصولاتی که دارای بازار مبادلاتی تقریباً انحصاری هستند و دولت به عنوان خریدار عمده آن عمل می‌نماید (گندم، چغندر قند).

۲. محصولاتی که دارای بازار مبادلاتی آزاد می‌باشند و تحت حمایت خاصی از سوی دولت قرار نمی‌گیرند (برخی میوه‌ها و محصولات جالیزی).

۳. محصولاتی که تحت پوشش قانون تضمین خرید بوده لیکن دارای بازار مبادلاتی کاملاً آزاد می‌باشند (جو، ذرت، حبوبات، سیب زمینی، پیاز و برخی محصولات باغی و دامی).

۴. محصولاتی که به عنوان ماده اولیه کارخانجات و صنایع تولیدکننده پارچه و روغن مورد استفاده قرار می‌گیرند (پنبه و دانه‌های روغنی).

این گزارش به بررسی بازاریابی محصولات در چهار بخش جداگانه پرداخته و در بخش پنجم آن را تحلیل نموده و نتیجه‌گیری می‌نماید. در پایان نیز موضوع جمع‌بندی شده و پیشنهاداتی ارائه گردیده است.

پایش بازار جهانی برنج (فائو- ژانویه ۲۰۰۴)

تهیه‌کننده: گروه پژوهشی سیاست‌های حمایتی - ابوالفضل محمودی، الهه مهربانیان
ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی
تاریخ انتشار: اردیبهشت ماه ۱۳۸۳

شمارگان : محدود

پایش بازار به نوعی مراقبت دائمی و کسب هوشیاری و آمادگی لازم برای حضور در میدان تجارت جهانی و حمایت از بازار داخلی کشورها است. در این گزارش با استفاده از منابع اینترنتی بویژه مونیتورینگ ادواری فائو، وقایع و وضعیت تولید و تجارت برنج در دو نیمکره شمالی و جنوبی در کشورهای آسیایی، آفریقایی، اروپایی و . . . در مقطع زمانی مشخص مورد بررسی قرار گرفته است بطوری که با ادامه گزارشهایی از این دست و پیگیری مطالب می توان به روند تولید و تغییرات عرضه و تقاضا و نوسانات قیمت جهانی آگاهی یافت.

هزینه های تولید و روند قیمت‌های برنج (چالش‌ها، چشم اندازها و راهکارها)

تهیه‌کننده: گروه پژوهشی سیاست‌های حمایتی - مهدی کاظم نژاد، ابوالفضل محمودی

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی-مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

تاریخ انتشار : اردیبهشت ماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات : ۵۹

شمارگان : محدود

برنج از جمله محصولات اساسی و استراتژیک ایران است که طی سالهای اخیر موضوع قیمت‌ها و روند فزاینده هزینه های تولید آن ذهن همگان بویژه برنامه ریزان و سیاستگذاران را به خود مشغول داشته است. براین اساس توجه به چالشها و موانع و مشکلات مرتبط با هزینه های تولید برنج می تواند ضمن تبیین وضع موجود و آتی برنج، سیاستگذاران را به سمت انتخاب بهترین گزینه و استراتژی پایدار در این خصوص هدایت نماید.

این گزارش نیز با توجه به اهمیت این موضوع و براساس اطلاعات دوره زمانی ۸۱-۱۳۷۰ و با بررسی اسناد و مدارک موجود به مطالعه پیرامون هزینه تولید یک کیلو گرم برنج با تأکید بر سهم هر یک از عوامل دربرگیرنده هزینه و نیز روند قیمت‌های داخلی در مقایسه با قیمت‌های جهانی و به موازات

آن توجه به حمایت‌های کشورهای مختلف تولیدکننده برنج پرداخته و تلاش دارد که با استفاده از اطلاعات بدست آمده موضوع دامپینگ برنج در تجارت جهانی را شفاف نموده و براین اساس تهدیدات ناشی از روند فزاینده هزینه تولید برنج در ایران در مقایسه با مسئله دامپینگ را طی سالهای اخیر تبیین نماید. سپس با توجه به نتایج این مقایسه‌ها و براساس تجارب و آزموده‌های کشورهای مهم تولیدکننده برنج راهکارهایی به منظور کاهش هزینه‌های تولید و استراتژیهای حمایت‌پایدار که کمترین اختلال را در بازار ایجاد نماید، ارائه می‌کند.

آخرین اطلاعات از وضعیت دامپینگ (قیمت شکنی) صادرات کشاورزی آمریکا

تهیه‌کننده: گروه پژوهشی بررسی متغیرهای کلان - رضا مقدسی

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی-مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

تاریخ انتشار: اردیبهشت ماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۱۸

شمارگان: محدود

دامپینگ که به نوعی مترادف با بکارگیری ابزار سیاستی «یارانه صادراتی» است، یکی از دلایل شکست مذاکرات در اجلاس اخیر وزرای کشورهای عضو سازمان جهانی تجارت، که در سپتامبر سال گذشته میلادی در مکزیک برگزار شد، نیز بوده است. چرا که در این اجلاس کشورهای توسعه یافته و بطور مشخص اتحادیه اروپایی و تاحدودی آمریکا بر پایبندی خود نسبت به اعطای یارانه‌های صادراتی و حمایت از کشاورزی تاکید داشته و به هیچ وجه حاضر به عدول از مواضع قبلی خود نگردیدند.

در این مجموعه ضمن مروری بر وضعیت دامپینگ (قیمت شکنی) صادرات آمریکا در خصوص پنج محصول عمده صادراتی شامل: گندم، سویا، ذرت، پنبه و برنج در دوره ۲۰۰۲ - ۱۹۹۰، نوسانات مربوطه را مورد ملاحظه و تحلیل قرار داده است.

بررسی و مقایسه نرخ رشد اقتصادی (به تفکیک بخش‌های مختلف) در چند کشور منتخب

(۲۰۰۲ - ۱۹۹۲)

تهیه‌کننده: گروه پژوهشی بررسی متغیرهای کلان - رضا مقدسی و افسانه نعیمی فر

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

تاریخ انتشار: اردیبهشت ماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۴۷

شمارگان: محدود

بررسی وضعیت و جایگاه بخش کشاورزی و مقایسه آن با سایر بخش‌های اقتصادی و همچنین

برآورد میزان تأثیر گذاری بخش‌های مختلف در تولید ناخالص داخلی در کشورهای منتخب، هدف

اصلی این مطالعه می باشد. در این راستا سه گروه از کشورها به شرح زیر مورد بررسی قرار گرفته اند:

۱. کشورهای منتخب آسیایی

۲. کشورهای منتخب خاورمیانه و شمال آفریقا (MENA)

۳. کشورهای منتخب توسعه یافته

آمار و اطلاعات مورد نیاز عمدتاً از گزارش‌های بانک جهانی و بعضاً از گزارش‌های منتشر شده

توسط مؤسسات و ارگان‌های داخلی کشورها استخراج شده است. در دوره زمانی مورد مطالعه

(۲۰۰۲ - ۱۹۹۲)، کلیه آمارهای ارزش افزوده و تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های ثابت سال ۱۹۹۵ و

برحسب دلار آمریکا می باشد.

نگاهی اجمالی به عملکرد صادرات غیرنفتی کشور و تراز تجاری بخش کشاورزی در دوازده

ماهه سال ۱۳۸۲

تهیه‌کننده: گروه پژوهشی بررسی متغیرهای کلان - عذرا طبیب زاده

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی-مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار: اردیبهشت ماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۱۵

شمارگان: محدود

در این گزارش عملکرد صادرات غیرنفتی کشور طی دوازده ماه سال ۱۳۸۱ به تفکیک بخشهای مختلف و عملکرد عمده ترین اقلام صادراتی بخش کشاورزی از نظر وزنی، ارزش ریالی و ارزش دلاری مقایسه شده است. همچنین اقلام عمده صادراتی مانند خشکبار، تره بار، گیاهان دارویی و صنعتی، محصولات حیوانی، محصولات دریایی و حبوبات و بنشن، بطور جداگانه بررسی شده است. خلاصه‌مهمترین پیش‌بینی‌های پیرامون وضعیت تولید، تجارت، قیمت و ذخایر غلات، گوشت،

روغن‌ها و دانه های روغنی

تهیه‌کننده: گروه پژوهشی بررسی متغیرهای کلان - عذرا طبیب زاده

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی-مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار: اردیبهشت ماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۲۸

شمارگان: محدود

در این گزارش کوتاه، پیش‌بینی‌هایی در مورد تولید گندم، غلات دانه درشت و شلتوک، رشد سریع مصرف غلات در سال ۲۰۰۴ - ۲۰۰۳، کاهش حجم ذخایر غلات، کاهش در واردات غلات جهان، سقوط واردات گندم، واردات غلات دانه درشت، تجارت برنج و قیمت‌های صادراتی غلات، مطالبی ذکر شده است. در مورد بازار گوشت و ثبات تجارت گوشت گاو علیرغم افزایش قیمت‌ها، همچنین واردات و صادرات دانه های روغنی و روغن‌ها روغنی نوشته شده است.

بررسی اقتصادی محصولات دامی - جلد (۱) مطالعه موردی شیر

تهیه‌کننده: گروه پژوهشی سیاست‌های حمایتی - مهدی کاظم نژاد، علیرضا جیران، امید گیلانپور
ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی-مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

تاریخ انتشار : اردیبهشت ماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات : ۴۶

شمارگان : محدود

بطور مشخص اصلی ترین نوع محصول دامی یعنی شیر و فرآورده های آن در تغذیه، بهداشت و امنیت غذایی اقشار جامعه نقش حیاتی یافته است و منافع ملی و انسانی اقتضا می نماید که دولت برای تامین این ماده غذایی سیاست گذاربهایی مناسبی را برای افزایش تولید این محصولات به عمل آورده و برای دسترسی بیشتر احاد جامعه به این ماده غذایی تسهیلات ویژه ای را مهیا سازد. بی تردید یکی از اساسی ترین و مهمترین عامل توفیق مدیریت و هدایت امور به وضعیت مطلوب، شناخت از وضعیت محیط داخلی، پیرامونی و ارائه چشم انداز مناسب و طراحی راهبردهای مناسب با مساله فوق است. نظام تصمیم گیری در حال حاضر به ضرورت افزایش تولید و دستیابی به سطح مطلوب مصرف سرانه این فرآورده ها واقف و بدین منظور طرح جامعی بنام طرح جامع شیر تدوین شده است که براین اساس این طرح ضرورت دستیابی به سطح تولید ۱۲/۵ میلیون تن در یک برنامه ۱۰ ساله و افزایش مصرف سرانه تا سطح ۱۶۴ کیلوگرم مورد تاکید قرار گرفته است.

همچنین دولت با افزایش حجم یارانه های پرداختی تلاش نموده است که دسترسی اقشار کم درآمد را به این فرآورده تسهیل نماید. اما بررسیها نشان می دهد نظام یارانه ای شیر با گروههای هدف هم سو نبوده است. لذا در راستای اهداف تدوین شده برای افزایش تولید، بازنگری در سیاستهای حمایتی از قبیل بیمه، یارانه تولید، تعرفه ها و ... و سازوکارهای اجرایی و ایجاد سازگاری میان اهداف در امر تولید و توزیع یارانه اجتناب ناپذیر است.

در این گزارش مسائل مختلفی مانند تولید، مصرف، توزیع، تجارت، قیمت، سیاست، تسهیلات و ... در ارتباط با شیر و فرآورده های آن در ایران و سایر کشورهای تولید کننده مطرح گردیده و آمار و اطلاعات مربوطه به شکل جدول و نمودار به آن افزوده شده است.

بررسی نحوه مداخلات دولت در بازار قند و شکر در جهان و ایران

تهیه کننده: گروه پژوهشی سیاست‌های حمایتی - ابوالفضل محمودی، مهدی کاظم نژاد، الهه مهربانیان
ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

تاریخ انتشار : خرداد ماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات : ۴۱

شمارگان : محدود

بیشتر از یکصد و بیست کشور در سراسر جهان شکر تولید می کنند. تقریباً ۷۶ درصد شکر دنیا از مزارع نیشکر نواحی گرمسیری و نیمه گرمسیری نیمکره جنوبی و ۳۴ درصد مابقی آن از مزارع چغندر قند مناطق گرمسیری نیمکره شمالی تامین می شود. از شکر به عنوان یک کالای اقتصادی و سیاسی یاد می شود چون با شدت بالایی در بازار جهانی دامپینگ شده است. از بارزترین خصوصیت این بازار دامپ شده، بی ثباتی قیمت‌های بازار جهانی آن است که تولید و تجارت آن را حرفه ای پرمخاطره ساخته است. از زمان جنگ جهانی دوم به بعد در اکثر دوره های زمانی قیمت شکر نسبت به کالاهای هم گروه بیشترین ناپایداری را به خود دیده است. بطوریکه در اغلب دوره های زمانی قیمت جهانی آن کمتر از هزینه های تولید و در مدت زمان کوتاهی در اوج قیمت بوده است .

این گزارش سعی دارد نشان دهد به دلیل دامپ شدن قیمت جهانی شکر و انحرافات ایجاد

شده در اثر حمایت‌های سنگین کشورهای جهان از راه‌های مختلف و اعطای یارانه های تولیدی و

صادراتی بخصوص در کشورهای اروپایی، آمریکایی و آسیایی، دولت ایران ناچار است به منظور حمایت از کشاورزان تولید کننده چغندر قند و صنایع نیشکر و کارخانه های قندوشکر، از طریق ابزارهای حمایتی مناسب اقدام کند.

بررسی و تحلیل روند ارزش افزوده در زیربخش دامپروری و به تفکیک محصولات زیربخش در دوره (۸۲-۱۳۷۰)

تهیه کننده: گروه پژوهشی بررسی متغیرهای کلان - افسانه نعیمی فر

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

تاریخ انتشار : خرداد ماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات : ۷۳

شمارگان : محدود

زیر بخش دامپروری پس از زیر بخش زراعت با متوسط ۳۷ درصد میزان مشارکت در ارزش افزوده کل بخش کشاورزی، بزرگترین زیربخش را در میان پنج زیر بخش موجود تشکیل می دهد. به دلیل یکسان نبودن طبقه بندی محصولات در زمینه ارزش تولید و هزینه های واسطه ای، تفکیک ارزش افزوده کل زیر بخش به محصولات اصلی و فرعی همانند تفکیک ارزش تولید، امکان پذیر نیست. لذا برای دستیابی به یافته ها و نتایج دقیقتر، تجزیه و تحلیل‌های مورد نظر در دهه گذشته بر روی ارزش تولید محصولات اصلی و فرعی و به تفکیک انجام گرفته است.

عناوین مطرح شده عبارتند از: بررسی میزان مشارکت تولیدات دامی در کل ارزش تولید -

بررسی تغییرات مقداری تولیدات دامی - کل زیر بخش دامپروری

نگاهی اجمالی به عملکرد صادرات غیرنفتی کشور و تراز تجاری بخش کشاورزی در

فروردین سال ۱۳۸۳

تهیه‌کننده: گروه پژوهشی بررسی متغیرهای کلان - عذرا طیب زاده

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی-مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار: خردادماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۱۵ (گزارشهای کوتاه)

شمارگان: محدود

در این گزارش عملکرد صادرات غیرنفتی کشور در فروردین ماه سال ۱۳۸۳ به تفکیک بخشهای مختلف و عملکرد عمده ترین اقلام صادراتی بخش کشاورزی از نظر وزنی، ارزش ریالی و ارزش دلاری مقایسه شده است.

تجزیه و تحلیل روند سهم، رشد و تغییرات ساختاری تولید، هزینه های واسطه و ارزش افزوده کل بخش کشاورزی و زیربخشهای آن

تهیه‌کننده: گروه پژوهشی بررسی متغیرهای کلان - افسانه نعیمی فر

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی-مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار: خردادماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۱۳۲

شمارگان: محدود

این گزارش برای شناخت دقیقتر و عمیقتر مسائل و مشکلات و همچنین امکانات موجود و ارائه راهکارهای مناسب برای رشد بیشتر این بخش و بالا بردن سهم بخش کشاورزی در تولید ناخالص ملی تهیه شده است. در واقع مطالعه حاضر در یک دوره بلند مدت ۴۰ ساله، با بررسی روند تغییرات سهم ارزش تولید، هزینه های واسطه ای و ارزش افزوده، همچنین تجزیه و تحلیل روند رشد موارد مذکور و تغییرات ساختاری ارزش افزوده با استفاده از روش تغییر - سهم در بخش کشاورزی و زیر بخشهای آن به صورت جداگانه، ارتباطات درون بخشی و برون بخشی را شناخته،

همچنین علل تغییر نوع روابط سهم و رشد ارزش تولید، هزینه‌های واسطه‌ای و ارزش افزوده را بررسی نموده است. سپس به تجزیه و شناسایی عوامل مهم و میزان تأثیرگذاری آنها در اختلافات نرخ رشد در سالهای مختلف با استفاده از روش تغییر - سهم با هدف شناخت و اتخاذ سیاستها و استراتژیهای کارا تر به جهت رشد و پیشرفت بخش کشاورزی و زیر بخشهای آن پرداخته است.

یارانه صادراتی، مروری بر تجربیات کشورهای منتخب، بررسی کالایی

تهیه‌کننده: گروه پژوهشی سیاستهای حمایتی - مریم حفار اردستانی، ماندانا طوسی

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

تاریخ انتشار : خردادماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات : ۴۶

شمارگان : محدود

توجه به صادرات بخش کشاورزی به عنوان قطب مهم تجارت بخش و اعمال سیاستهای تشویقی در قالب ابزارهای حمایتی برای حضور مؤثر کشورها در بازار جهانی اجتناب ناپذیر می باشد. سیاست تشویق صادرات به منظور افزایش توان رقابت در بازارهای جهانی، ارتقای کیفیت محصولات، انتقال تکنولوژی و افزایش اشتغال در کشور صورت می گیرد. تشویق صادرات می تواند در چارچوب ارائه کمکهای مالی و اطلاعاتی، تسهیلات محیطی، تخفیف و یا معافیت از سپردن پیمان ارزی و یا پرداخت یارانه های مستقیم صادراتی انجام گیرد.

این گزارش پس از بررسی تئوری ابزار سیاستی یارانه صادراتی و کارکرد آن ، مروری بر

تجربیات کشورهای منتخب (توسعه یافته و در حال توسعه) در بکارگیری این ابزار سیاستی طی دوره

زمانی ۲۰۰۱-۱۹۹۸ دارد (نحوه پرداخت، عمل به تعهدات کاهش بودجه ای و مقداری

در این کشورها و ...) و سپس به بررسی کالایی در این زمینه می پردازد.

پیش بینی ایجاد فرصت‌های شغلی در زیربخش‌های بخش کشاورزی طی سال‌های ۸۳ - ۱۳۸۱

تهیه‌کننده: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی- معاونت برنامه ریزی و اقتصادی

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی-مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

تاریخ انتشار : خرداد ماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات : ۱۰۰

شمارگان : محدود

تدوین برنامه ملی اشتغال وزارت جهاد کشاورزی با هدف شناسایی ظرفیتهای اشتغالزایی در

کلیه زیربخش‌های مربوط در چند لایه پیش بینی شده است . کتاب حاضر اولین لایه از برنامه فوق

می باشد که حاوی مجموع کامل اطلاعات مربوط به برآورد میزان فرصت‌های شغلی جدید در سطح

ملی است که در چارچوب استراتژی زیر ساماندهی و طراحی گردیده است :

۱. ایجاد فرصت‌های شغلی جدید از طریق بهره گیری از ظرفیتهای خالی و سرمایه گذاریهای موجود

۲. ایجاد فرصت‌های شغلی جدید از طریق اتمام طرح‌های نیمه تمام بخش دولتی و غیر دولتی

۳. ایجاد فرصت‌های شغلی جدید از طریق اجرای طرح‌های جدید

این برنامه به گونه ای تنظیم شده که قابلیت ارائه براساس اولویتهای توجیهی و معافیتهای مورد نظر و

ارز مورد نیاز و در قالب سه گزینه زیر داشته باشد :

- الزامات محقق شدن فرصت‌های شغلی پیش بینی شده شامل رفع موانع قانونی و ایجاد سیاست‌های

اجرایی جدید

- پیش بینی اهداف کمی فرصت‌های شغلی قابل ایجاد به تفکیک زیربخشها و برحسب فعالیتهای

اصلی

- پیش بینی میزان منابع مورد نیاز شامل تسهیلات بانکی و سرمایه گذاری دولتی، یارانه سود و کارمزد

نگاهی به فعالیتهای بین‌المللی اقتصاد کشاورزی از دریچه نشریات و سایتهای اطلاع‌رسانی

(پژوهشی - خبری)، شماره ۱

تهیه‌کننده: مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی - احسان عباسلو

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

تاریخ انتشار : خرداد ماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات : ۱۷

شمارگان : محدود

این خبرنامه به علاقه‌مندان این امکان را می‌دهد که ضمن آشنایی با دیگر مؤسسات و مراکز مشابه در سطح بین‌المللی با نشریاتی که در حوزه اقتصاد کشاورزی قلم می‌خورند نیز آشنا شوند و بتوانند راههای رسیدن به اطلاعات مورد نیاز را هرچه سریعتر جستجو نمایند. آگاهی از سمینارها و کنفرانسهای برگزار شده یا در حال برگزاری از دیگر اخبار موجود در این نشریه است. در این شماره می‌خوانید:

- معرفی نشریات حوزه اقتصاد کشاورزی : مجله انجمن بین‌المللی اقتصاد کشاورزی
- معرفی انجمنها و مؤسسات فعال در حوزه اقتصاد کشاورزی: شورای اقتصاد منابع، کشاورزی و غذا
- معرفی سمینارها، کنفرانسها و دوره های آموزشی :
- نشستها و سمینارهای بین‌المللی در ماه ژوئن ۲۰۰۴
- نشستها و سمینارهای بین‌المللی در ماه مه ۲۰۰۴
- سمینار بازار لیبیات اروپا در سال ۲۰۰۴ - ازدست رفتن فرصتهای نوین در بخش اصلاح شده

لیبیات

نگاهی اجمالی به عملکرد صادرات غیرنفتی کشور و تراز تجاری بخش کشاورزی در دو ماهه

اول سال ۱۳۸۳

تهیه‌کننده: گروه پژوهشی بررسی متغیرهای کلان - عذرا طبیب زاده

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی-مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار: تیرماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۱۳ (گزارشهای کوتاه)

شمارگان: محدود

در این گزارش عملکرد صادرات غیرنفتی کشور در دو ماهه اول سال ۱۳۸۳ به تفکیک بخشهای

مختلف و عملکرد عمده ترین اقلام صادراتی بخش کشاورزی از نظر وزنی، ارزش ریالی و ارزش دلاری

مقایسه شده است.

گزارش ترانزیت خارجی و کارنه تیر در دو ماهه اول سال ۱۳۸۳

تهیه‌کننده: گروه پژوهشی بررسی متغیرهای کلان - عذرا طبیب زاده

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی-مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار: تیرماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۸ (گزارشهای کوتاه)

شمارگان: محدود

در این گزارش پس از شرح مختصر وضعیت عمومی ترانزیت خارجی در دو ماهه اول سال

۱۳۸۳ و مقایسه آن با مدت مشابه در سال گذشته، اطلاعات مربوط به ترانزیت خارجی به تفکیک

کشورهای مبدا، مقصد و گمرکات مبدا، مقصد، بترتیب وزن در جداول مربوطه تنظیم شده است.

نگاهی اجمالی به عملکرد صادرات غیرنفتی کشور و تراز تجاری بخش کشاورزی در سه

ماهه اول سال ۱۳۸۳

تهیه‌کننده: گروه پژوهشی بررسی متغیرهای کلان - عذرا طیب زاده

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی-مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار: مرداد ۱۳۸۲

تعداد صفحات: ۱۲ (گزارشهای کوتاه)

شمارگان: محدود

در این گزارش عملکرد صادرات غیرنفتی کشور در سه ماهه اول سال ۱۳۸۳ به تفکیک بخشهای

مختلف و عملکرد عمده ترین اقلام صادراتی بخش کشاورزی از نظر وزنی، ارزش ریالی و ارزش دلاری

مقایسه شده است.

خلاصه مهمترین پیش‌بینی‌ها پیرامون وضعیت تولید و تجارت محصولات عمده کشاورزی

تهیه‌کننده: گروه پژوهشی بررسی متغیرهای کلان - ولی ا... فریادرس

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی-مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار: مردادماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۷

شمارگان: محدود

در این گزارش خلاصه اخبار عرضه و تقاضای غلات، وضعیت تولید و تجارت غلات، تولیدات

گوشتی، تولیدات لبنی و حبوبات و همچنین ذخایر جهانی غلات مطالبی ذکر شده است.

نگاهی به فعالیتهای بین‌المللی اقتصاد کشاورزی از دریچه نشریات و سایتهای اطلاع‌رسانی

(پژوهشی - خبری)، شماره ۲

تهیه‌کننده: مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی - احسان عباسلو

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

تاریخ انتشار : مرداد ماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات : ۱۷

شمارگان : محدود

این خبرنامه به علاقه‌مندان این امکان را می‌دهد که ضمن آشنایی با دیگر مؤسسات و مراکز مشابه در سطح بین‌المللی با نشریاتی که در حوزه اقتصاد کشاورزی قلم می‌خورند نیز آشنا شوند و بتوانند راههای رسیدن به اطلاعات مورد نیاز را هرچه سریعتر جستجو نمایند. آگاهی از سمینارها و کنفرانسهای برگزار شده یا در حال برگزاری از دیگر اخبار موجود در این نشریه است. در این شماره می‌خوانید:

• معرفی خلاصه مقالات :

یارانه‌های کشاورزی: میزان و کاربردها در ارزیابی سیاستهای کشاورزی

بخش شکر اتحادیه اروپا : بعد به کجا؟

چالشها و راهکارهای تنظیم بازار شیر، یک دیدگاه آسیایی

ارزش سهمیه شیر در برنامه صادرات شیر

- معرفی مجلات : مجله اقتصاد کشاورزی آمریکا
- معرفی انجمنها و مؤسسات حوزه اقتصاد کشاورزی : انجمن اقتصاددانان کشاورزی اروپا
- کنفرانسهای بین المللی : کنفرانسهای ماه جولای - کنفرانسهای ماه اگوست - کنفرانسهای آینده - کنفرانسهای برگزار شده
- دوره های آموزشی
- برخی از کتابهای منتشره مؤسسه پژوهشهای برنامه ریزی و اقتصاد کشاورزی در سال ۸۳

نگاهی اجمالی به عملکرد صادرات غیرنفتی و بخش کشاورزی کشور در چهار ماهه اول سال

۱۳۸۳

تهیه کننده: گروه پژوهشی بررسی متغیرهای کلان - عدرا طیب زاده

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار : شهریورماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات : ۱۳ (گزارشهای کوتاه)

شمارگان : محدود

در این گزارش عملکرد صادرات غیرنفتی کشور در چهار ماهه سال ۱۳۸۳ به تفکیک بخشهای

مختلف و عملکرد عمده ترین اقلام صادراتی بخش کشاورزی از نظر وزنی، ارزش ریالی و ارزش دلاری

مقایسه شده است.

برآورد مدل رشد بخش کشاورزی ایران

تهیه کننده: گروه پژوهشی بررسی متغیرهای کلان - رضا مقدسی و علی فرهادی

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

تاریخ انتشار : شهریورماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات : ۷ (گزارشهای کوتاه)

شمارگان : محدود

یکی از اقدامات مهم در فرآیند برنامه‌ریزی، پیش‌بینی و تعیین سطح و رشد متغیرهای اقتصادی است. تعیین میزان رشد اقتصادی کشور، هسته و تم اصلی یک برنامه کلان می‌باشد. تحقق این مهم نیازمند ابزارها و امکانات مربوطه است. یکی از ابزارهای لازم، تامین سرمایه مورد نیاز به عنوان یک نهاده کلیدی در فعالیت بخشی است. سرمایه مورد نیاز برای رسیدن به میزان تولید (ارزش افزوده) و رشد مشخص با استفاده از روشهای مختلف برآورد می‌گردد که تعیین میزان آن از طریق برآزش و تخمین تابع تولید، یکی از روشهاست. از آنجا که عمدتاً از تابع تولید کاب - داگلاس دو متغیره (نیروی کار و موجودی سرمایه) برای این منظور استفاده شده است و این تابع برای بخش کشاورزی چندان مناسب نمی‌باشد، در این گزارش سعی گردیده است پس از بررسی تجربه سایر کشورها در این خصوص، تابع تولید متناسب با شرایط بخش کشاورزی کشور تصریح و برآورد گردد.

نگاهی به فعالیتهای اقتصاد کشاورزی از دریچه نشریات و سایتهای اطلاع‌رسانی (پژوهشی -

خبری)، شماره ۳

تهیه‌کننده: مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی - احسان عباسلو
ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی
تاریخ انتشار: شهریورماه ۱۳۸۳
تعداد صفحات: ۲۲
شمارگان: محدود

این خبرنامه به علاقه‌مندان این امکان را می‌دهد که ضمن آشنایی با دیگر مؤسسات و مراکز مشابه در سطح بین‌المللی با نشریاتی که در حوزه اقتصاد کشاورزی قلم می‌خورند نیز آشنا شوند و بتوانند راههای رسیدن به اطلاعات مورد نیاز را هرچه سریعتر جستجو نمایند. آگاهی از سمینارها

و کنفرانس‌های برگزار شده یا در حال برگزاری از دیگر اخبار موجود در این نشریه است. در این شماره می‌خوانید:

- معرفی مقالات :
- الف) افزایش بهره‌وری آب در سیستم آبیاری برنج در استرالیا - قوانین و سیاستها
- ب) تأثیرات سیاست‌های تجاری اتحادیه اروپا در خصوص سبزیجات و میوه‌های تازه
- معرفی کتاب :
- الف) کشاورزی و تجارت بین‌الملل : قوانین ، سیاستها و سازمان تجارت جهانی
- ب) سیاست‌های کشاورزی در قرن ۲۱
- معرفی مجلات : مجله مطالعات اقتصاد کشاورزی اروپا
- معرفی مؤسسات پژوهشی: مؤسسه پژوهش‌های اقتصاد کشاورزی مصر - کمیته آمریکایی مطالعات اقتصادی آسیا
- آشنایی با سایت‌های اینترنتی : انجمن مطالعات اقتصادی و توسعه بنگلادش - انجمن بین‌المللی اقتصاد هند - شبکه بین‌المللی نظام‌های اقتصادی - مؤسسه بین‌المللی تجارت و اقتصاد شیلات - سایت مرجع
- معرفی کنفرانسها و سمینارها : کنفرانس‌های ماه اگوست - کنفرانس‌های ماه سپتامبر - کنفرانس‌های برگزار شده
- کنفرانس‌های آینده : کنگره جهانی کشاورزی ارگانیک
- برخی از کتاب‌های منتشره مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی در سال ۸۳

خلاصه‌مهمترین پیش‌بینی‌ها پیرامون وضعیت تولید، تجارت، قیمت و ذخایر غلات

تهیه‌کننده: گروه پژوهشی بررسی متغیرهای کلان - عذرا طبیب زاده

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار : شهریور ماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات : ۲۰

شمارگان : محدود

در این گزارش کوتاه، پیش‌بینی‌هایی در مورد تولید جهانی غلات در سال ۲۰۰۴، تولید گندم و شلتوک، مصرف جهانی غلات، کاهش ذخایر غلات در سال ۲۰۰۴، تجارت جهانی گندم در سال ۲۰۰۴، واردات و صادرات گندم، تجارت جهانی برنج، صادرات، واردات و مصرف برنج، قیمت‌های صادراتی غلات مطالبی ذکر شده است.

نگاهی به فعالیتهای اقتصاد کشاورزی از دریچه نشریات و سایتهای اطلاع‌رسانی (پژوهشی -

خبری)، شماره ۴

تهیه‌کننده: مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی - احسان عباسلو

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

تاریخ انتشار : شهریورماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات : ۲۸

شمارگان : محدود

این خبرنامه به علاقه‌مندان این امکان را می‌دهد که ضمن آشنایی با دیگر مؤسسات و مراکز مشابه در سطح بین‌المللی با نشریاتی که در حوزه اقتصاد کشاورزی قلم می‌خورند نیز آشنا شوند و بتوانند راه‌های رسیدن به اطلاعات مورد نیاز را هرچه سریع‌تر جستجو نمایند. آگاهی از سمینارها و کنفرانس‌های برگزار شده یا در حال برگزاری از دیگر اخبار موجود در این نشریه است. در این شماره می‌خوانید:

- معرفی انجمنها و مؤسسات : انجمن مطالعات اقتصادی و توسعه بنگلادش – کمیته زنان در

اقتصاد کشاورزی

- معرفی کتاب :

الف (ترویج کشاورزی : تأثیرات وارزیابی ها

ب (رشد کشاورزی و اصلاحات اقتصادی

ج (تنظیم بازار محصولات کشاورزی (تجارب کشورهای منتخب)

- معرفی مقالات :

نگاهی ورای افق امنیت زیستی

رهاسازی زمینهای کشاورزی در لتونی : تجزیه و تحلیل اکونومتریک گزینه کشاورزان

اظهار ارزشها در بازارهای کشاورزی : بررسی یک سیاست اقتصادی

دینامیک مدل تجاری محصولات غذایی کشاورزی : مورد کشورهای الحاقی

بررسی نظام تعرفه ای و غیر تعرفه ای بخش کشاورزی طی دوره (۱۳۸۲ – ۱۳۶۱)

تهیه کننده: گروه پژوهشی بررسی متغیرهای کلان – ولی ا... فریادرس

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی-مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

تاریخ انتشار : شهریورماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات : ۱۱۵

شمارگان : محدود

از بهترین و متداولترین ابزارهای حمایت مرزی در کلیه کشورهای جهان ابزار تعرفه ای است.

اما در کشور ما این ابزار در سالیان گذشته در سیطره ساختار دولتی تجارت، انواع ابزارهای غیرتعرفه ای

و سیاستهای ارزی مغفول مانده است و توجه درخوری به آن نشده است. تضاد اتکای رژیم تجاری

کشور به این ابزارها با اهداف گسترش صادرات و تعامل با اقتصاد جهانی باعث شده است تا قانونگذار در اصل ۱۱۵ قانون برنامه سوم بر حذف این ابزارها تاکید کند.

در این مجموعه سعی شده است گزارش کاملی از روند تعرفه‌ها و موانع غیر تعرفه‌ای کالاها و کشاورزی مشمول موافقتنامه ارائه گردد. هدف اساسی این گزارش به دست آوردن اطلاعات کامل و خلاصه شده‌ای از وضعیت تعرفه‌های کشاورزی در طول سالهای ۸۲ - ۱۳۶۰ می باشد.

در این گزارش سعی شده است که سهم ردیفهای ممنوع، میانگین ساده و وزنی، حداقل و حداکثر تعرفه و انحراف معیار تعرفه‌ها به همراه تعداد طبقات تعرفه‌ای برای هر سال بطور جداگانه و برای هریک از فصول تعرفه‌ای در طول دور شرح داده شود. ابتدا مختصری کوتاه در مورد تعاریف و اصطلاحات مورد نیاز در این زمینه ارائه شده است. آنگاه وضعیت موانع تعرفه‌ای و غیر تعرفه‌ای به تفکیک سالها و فصول تعرفه در طول دوره بیان گردیده و در ادامه نتایج مورد تحلیل قرار گرفته است. سپس به مسائل و مشکلات نظام فعلی پرداخته شده و در پایان جمع بندی و پیشنهادات مختصری ارائه شده است.

نگاهی اجمالی به عملکرد صادرات غیرنفتی کشور و تراز تجاری بخش کشاورزی در پنج

ماهه اول سال ۱۳۸۳

تهیه کننده: گروه پژوهشی بررسی متغیرهای کلان - عذرا طبیب زاده

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار: مهرماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۱۴ (گزارشهای کوتاه)

شمارگان: محدود

در این گزارش عملکرد صادرات غیرنفتی کشور در پنج ماهه اول سال ۱۳۸۳ به تفکیک بخشهای مختلف و عملکرد عمده ترین اقلام صادراتی بخش کشاورزی از نظر وزنی، ارزش ریالی و ارزش دلاری مقایسه شده است.

نگاهی به فعالیتهای اقتصاد کشاورزی از دریچه نشریات و سایتهای اطلاع‌رسانی (پژوهشی -

خبری)، شماره ۵

تهیه‌کننده: مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی - احسان عباسلو

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

تاریخ انتشار : مهرماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات : ۲۸

شمارگان : محدود

این خبرنامه به علاقه‌مندان این امکان را می‌دهد که ضمن آشنایی با دیگر مؤسسات و مراکز مشابه در سطح بین‌المللی با نشریاتی که در حوزه اقتصاد کشاورزی قلم می‌خورند نیز آشنا شوند و بتوانند راههای رسیدن به اطلاعات مورد نیاز را هرچه سریعتر جستجو نمایند. آگاهی از سمینارها و کنفرانسهای برگزار شده یا در حال برگزاری از دیگر اخبار موجود در این نشریه است. در این شماره می‌خوانید:

• معرفی انجمنها و مؤسسات : انجمن ملی سازی و پیش‌بینی اقتصادهای در حال انتقال -

انجمن اقتصاد کشاورزی انگلیس - انجمن اقتصاد آسیای شرقی

• معرفی کتاب :

نگاهی اجمالی به سیاستهای کشاورزی در کشورهای عضو (OECD) ۲۰۰۴

پذیرش مواد غذایی ژنتیکی توسط مصرف‌کنندگان

مدیریت ریسک در کشاورزی

قانونمند ساختن مسئولیت‌های بیوتکنولوژی کشاورزی

- معرفی مقالات :

مدل بیواقتصادی سیستم زراعت، مقایسه سیستم‌های زراعی سنتی و بیولوژیکی در هلند
معضلات اصلاحات سیاست‌های اقتصادی - ارزیابی نیاز به کمک عامه برای یک انطباق صنعتی
آب و رشد کشاورزی

- معرفی مجلات : مجله خلاصه مقالات اقتصادی - مجله سازمان صنایع غذایی و کشاورزی -

سیاست‌های اقتصادی معاصر

- آشنایی با سایت‌های اینترنتی

- معرفی کنفرانسها : کنفرانسهای ماه نوامبر

نگاهی اجمالی به عملکرد صادرات غیرنفتی کشور و تراز تجاری بخش کشاورزی در شش

ماه اول سال ۱۳۸۳

تهیه‌کننده: گروه پژوهشی بررسی متغیرهای کلان - عذرا طیب زاده

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار : آبان ماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات : ۱۴ (گزارشهای کوتاه)

شمارگان : محدود

در این گزارش عملکرد صادرات غیرنفتی کشور در شش ماه اول سال ۱۳۸۳ به تفکیک بخش‌های

مختلف و عملکرد عمده ترین اقلام صادراتی بخش کشاورزی از نظر وزنی، ارزش ریالی و ارزش دلاری

مقایسه شده است.

گزارش ترانزیت خارجی و کارنه تیر در شش ماهه اول سال ۱۳۸۳

تهیه‌کننده: گروه پژوهشی بررسی متغیرهای کلان - عدرا طبیب زاده

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی-مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار: آبان ماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۸ (گزارش‌های کوتاه)

شمارگان: محدود

در این گزارش پس از شرح مختصر وضعیت عمومی ترانزیت خارجی در شش ماهه اول سال

۱۳۸۳ و مقایسه آن با مدت مشابه در سال گذشته، اطلاعات مربوط به ترانزیت خارجی به تفکیک

کشورهای مبدا، مقصد و گمرکات مبدا، مقصد، بترتیب وزن در جداول مربوطه تنظیم شده است.

تحلیل روند قیمت‌های تضمینی محصولات کشاورزی و مستندات قانونی قیمت‌های تضمینی

تهیه‌کننده: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی-مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار: آبان ماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۱۱۹

شمارگان: محدود

مجموعه سیاستها و اقداماتی که دولت آگاهانه به منظور اثرگذاری مستقیم و غیرمستقیم بر

روند تولیدات بخش کشاورزی، بازار رسانی داخلی و خارجی و بهبود وضعیت درآمدی تولیدکنندگان

بخش انجام می‌دهد در این گروه قرار می‌گیرد.

سیاست‌های حمایتی مورد عمل در ایران عبارتند از:

— سیاست قیمت گذاری محصولات اساسی کشاورزی و تضمین خرید این محصولات توسط دولت

— سیاست پرداخت یارانه به نهاده‌های مورد استفاده در بخش کشاورزی نظیر کود، سم، بذر و سوخت و انرژی

— سیاست پرداخت بخشی از سهم بیمه محصولات زراعی، باغی، دامی و تلاش برای گسترش پوشش بیمه محصولات در کشور و بیمه حوادث غیر مترقبه نظیر خشکسالی، سیل، تگرگ و ...

— پرداخت اعتبار و تسهیلات با نرخ بهره کم به منظور خرید ماشین‌آلات مورد نیاز و تأمین هزینه‌های جاری تولید

— پرداخت یارانه صادراتی به محصولاتی که از بازار بالنسبه پایدار برخوردار بوده ولیکن در سالهای اخیر به دلیل کاهش قیمت‌های جهانی از قدرت رقابت کمتری برخوردار شده‌اند

— برقراری تعرفه برای واردات محصولاتی که امکان تولید آنها در داخل وجود دارد. از آنجا که قیمت عامل اقتصادی تعیین‌کننده در تصمیمات کشاورز و تولید محصول می‌باشد،

سیاست قیمت‌گذاری نیز طی سالهای گذشته همواره یکی از بحث‌انگیزترین ابزارهای حمایتی در اقتصاد کشاورزی ایران بشمار آمده و بتدریج با تغییر شرایط اقتصادی ایران و جهان، ماهیت و نحوه استفاده از آن مورد سؤال واقع شده است. در این گزارش سعی بر آن است که ضمن ارائه مختصری از تاریخچه اینگونه حمات، معیارهای قیمت‌گذاری و میزان کارایی این ابزار تعریف و تحلیل شود.

تحلیلی بر فرایند تنظیم بازار مرغ و تخم مرغ در سالهای اخیر

تهیه‌کننده: گروه پژوهشی سیاست‌های حمایتی - علیرضا جیران

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی-مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار: آبان ماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۱۶ (گزارش کوتاه)

شمارگان: محدود

برای نخستین بار و از سال ۱۳۳۳ با واردات تعدادی جوجه و تخم مرغ از نژادهای اصلاح شده شالوده فعالیت صنعت مرغداری به شیوه نوین در کشور بنیان گذاری شد. در سال ۱۳۵۹ با شروع جنگ تحمیلی و وجود محدودیت‌هایی برای واردات نهاده‌های این محصول، تولید در این بخش وارد مرحله جدیدی شد و حوزه دخالت دولت در این بخش تولیدی گسترش یافت. مداخلات دولت عمدتاً از طریق کنترل قیمت گوشت مرغ، پرداخت یارانه به نهاده‌های تولید تا سال ۱۳۶۹ ادامه یافت. در سال ۱۳۷۰ سیاست آزادسازی گوشت مرغ و تخم مرغ در شورای اقتصادی به تصویب رسید و براساس آئیننامه این مصوبه، ارز مورد نیاز این صنعت از ارز دولتی به ارز رقابتی و در مراحل بعد به ارز شناور و صادراتی تبدیل شد. این وضعیت تا سال ۱۳۷۷ ادامه یافت و باعث افزایش شدید قیمت نهاده‌ها و محصول تولیدی گردید.

از طرفی علیرغم بحث آزادسازی صنعت، بخش قابل توجهی از ساختار بازار و نهاده‌های این محصول در اختیار دولت باقی ماند و سازوکارهای لازم برای حضور فعال و جدی بخش خصوصی در بازار فراهم نشد. همزمان با اجرای برنامه سوم توسعه زمینه‌های مناسبی بر مشارکت بخش خصوصی در عرضه بازار نهاده‌های این بخش فراهم شد و دولت واردات نهاده‌های این صنعت را به بخش خصوصی واگذار نمود، اما نحوه مشارکت و سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در تولید محصولات این صنعت (گوشت مرغ و تخم مرغ) همچنان با محدودیتهایی مواجه است.

در این بررسی تلاش شده است ضمن تبیین ساختار بازار مرغ و تخم مرغ از گذشته تاکنون نسبت به تحلیل برخی پارامترهای تنظیم بازار اقدام و براین اساس نتیجه‌گیری و راهکار ارائه دهد.

علل افزایش قیمت محصولات باغی

تهیه‌کننده: گروه پژوهشی سیاستهای حمایتی – الهه مهربانیان، مریم اردستانی

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی-مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار: آبان ماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات : ۹

شمارگان : محدود

بطور کلی ساختار بازار میوه از شرایط رقابت کامل برخوردار بوده و تاکنون علیرغم وجود قانون برای خرید تضمینی محصولات زراعی و باغی، دخالت دولت در بازار میوه به جز برای محصولات خاص نظیر خرما و کشمش بسیار کم رنگ می باشد. ماهیت متفاوت بازار محصولات اساسی زراعی و محصولات باغی این مسئله را توجیه می نماید.

بازار محصولات باغی معمولاً از ماهیت مازاد عرضه برخوردار بوده و به دلیل سهم کمتری که در سبد غذایی جامعه دارند کنترل خاصی از سوی دولت بر آنها اعمال نمی شود، بنابراین تأثیر عوامل بازار و حاشیه سود در این بازار به مراتب بیشتر است. لذا تنظیم بازار محصولات باغی نیازمند ابزار حمایتی متفاوت جهت فراهم نمودن تسهیلات در روند بازار رسانی و کاهش عوامل متعدد در فاصله بین تولید تا مصرف می باشد.

این گزارش به تحلیل اجمالی مهمترین عواملی که در سال جاری در افزایش قیمت میوه جات مؤثر بوده اند پرداخته است.

پیش نویس اصلاحیه قانون تضمین خرید محصولات کشاورزی

تهیه کننده: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی-مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار : آبان ماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات : ۱۶

شمارگان : محدود

تنظیم بازار از یک طرف بازار داخلی و عوامل مؤثر در آن (عرضه، تقاضا، قیمت، خدمات پشتیبانی اطلاع رسانی و سایر زیرساختهای بازار رسانی) را شامل می شود و از طرف دیگر تجارت

خارجی، (صادرات، واردات و سیاست‌های مرتبط با آن شامل برقراری تعرفه سود بازرگانی، مابه‌التفاوت، سیاست‌های ضد دامپینگ و غیره) را دربر می‌گیرد.

این فرآیند و مشکلات آن بطور مستقیم و غیرمستقیم تولید بخش کشاورزی را به شدت تحت تأثیر قرار می‌دهد و نقش وزارت جهاد کشاورزی به عنوان یکی از ارکان نظارتی بر مسائل تنظیم بازار غیرقابل چشم‌پوشی است.

در این گزارش ضمن بررسی وضعیت حمایت از تولید محصولات کشاورزی در ایران و جهان در مورد حمایت قیمتی بازار، برآورد حمایت از تولیدکننده، حمایت از برنج - پنبه - سویا و محصولات غیراستراتژیک، گسترش حمایت از بخش کشاورزی در سطح بین‌الملل، مطالبی بیان شده و در پایان اهداف اصلاح قانون و لایحه تنظیم بازار محصولات کشاورزی شرح داده شده است.

نگاهی اجمالی به عملکرد صادرات غیرنفتی و بخش کشاورزی کشور در هفت ماهه اول سال

۱۳۸۳

تهیه‌کننده: گروه پژوهشی بررسی متغیرهای کلان - عذرا طبیب زاده

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار: آذرماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۱۳ (گزارش‌های کوتاه)

شمارگان: محدود

در این گزارش عملکرد صادرات غیرنفتی کشور در هفت ماهه سال ۱۳۸۳ به تفکیک بخش‌های مختلف و عملکرد عمده‌ترین اقلام صادراتی بخش کشاورزی از نظر وزنی، ارزش ریالی و ارزش دلاری مقایسه شده است.

گزارش ترانزیت خارجی و کارنه تیردر هفت ماهه سال ۱۳۸۳

تهیه‌کننده: گروه پژوهشی بررسی متغیرهای کلان - عدرا طبیب زاده

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی-مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار : آذرماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات : ۸ (گزارشهای کوتاه)

شمارگان : محدود

در این گزارش پس از شرح مختصر وضعیت عمومی ترانزیت خارجی در هفت ماهه اول سال

۱۳۸۳ و مقایسه آن با مدت مشابه در سال گذشته، اطلاعات مربوط به ترانزیت خارجی به تفکیک

کشورهای مبدا، مقصد و گمرکات مبدا، مقصد، بترتیب وزن در جداول مربوطه تنظیم شده است.

نگاهی به فعالیتهای اقتصاد کشاورزی از دریچه نشریات و سایتهای اطلاع‌رسانی (پژوهشی -

خبری)، شماره ۶

تهیه‌کننده: مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی - احسان عباسلو

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی-مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

تاریخ انتشار : دی ماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات : ۲۸

شمارگان : محدود

این خبرنامه به علاقه‌مندان این امکان را می‌دهد که ضمن آشنایی با دیگر مؤسسات و مراکز

مشابه در سطح بین‌المللی با نشریاتی که در حوزه اقتصاد کشاورزی قلم می‌خورند نیز آشنا شوند

و بتوانند راههای رسیدن به اطلاعات مورد نیاز را هرچه سریعتر جستجو نمایند. آگاهی از سمینارها

و کنفرانس‌های برگزار شده یا در حال برگزاری از دیگر اخبار موجود در این نشریه است. در این شماره می‌خوانید:

● معرفی مؤسسات و مراکز پژوهشی :

- مؤسسه امور اقتصادی
- مرکز آسیایی پژوهش‌های بازرگانی کالای کشاورزی
- مؤسسه اقتصاد کشاورزی وین

● معرفی کتاب :

- کشاورزی و توسعه اقتصادی
- صنف‌گرایی در کشاورزی
- هزینه تولید محصول در سراسر دنیا (۲۰۰۴)

● معرفی مجلات :

- مجله مباحث منابع، غذا و کشاورزی
- مجله پژوهش‌های کشاورزی اتریش

● معرفی مقالات :

- مفهوم مدل سازی ریسک در طراحی و نرخ گذاری قراردادهای بیمه کشاورزی
- اصلاحات در تجارت کشاورزی و کاهش فقر در کشورهای در حال توسعه
- کشاورزی و سازمان تجارت جهانی در قرن ۲۱
- اقتصاد برچسب زنی مواد غذایی
- نتایج اقتصادی بیو تکنولوژی کشاورزی

• آشنایی با سایتهای اینترنتی

• معرفی کنفرانسها: کنفرانس ارتقای آگاهی و اقتصاد مبتنی بر آگاهی - کنفرانسهای ماه دسامبر

نگاهی اجمالی به عملکرد صادرات غیرنفتی و بخش کشاورزی کشور در هشت ماهه سال

۱۳۸۳

تهیه کننده: گروه پژوهشی بررسی متغیرهای کلان - عذرا طبیب زاده

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی-مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار: دی ماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۱۴ (گزارشهای کوتاه)

شمارگان: محدود

در این گزارش عملکرد صادرات غیرنفتی کشور در هشت ماهه سال ۱۳۸۳ به تفکیک بخشهای

مختلف و عملکرد عمده ترین اقلام صادراتی بخش کشاورزی از نظر وزنی، ارزش ریالی و ارزش دلاری مقایسه شده است.

گزارش ترانزیت خارجی و کارنه تیر در هشت ماهه سال ۱۳۸۳

تهیه کننده: گروه پژوهشی بررسی متغیرهای کلان - عذرا طبیب زاده

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی-مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار: دی ماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۸ (گزارشهای کوتاه)

شمارگان: محدود

در این گزارش پس از شرح مختصر وضعیت عمومی ترانزیت خارجی در هشت ماهه اول سال

۱۳۸۳ و مقایسه آن با مدت مشابه در سال گذشته، اطلاعات مربوط به ترانزیت خارجی به تفکیک کشورهای مبدأ، مقصد و گمرکات مبدأ، مقصد، بترتیب وزن در جداول مربوطه تنظیم شده است.

خلاصه مهمترین پیش‌بینی‌های پیرامون وضعیت تولید، تجارت، قیمت و ذخایر جهانی غلات و

شکر

تهیه‌کننده: گروه پژوهشی بررسی متغیرهای کلان - عذرا طیب زاده

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی-مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار: دی ماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۲۸

شمارگان: محدود

در این گزارش کوتاه، پیش‌بینی‌هایی در مورد تولید گندم، غلات دانه درشت و شلتوک، رشد ثابت مصرف غلات در سال ۲۰۰۵ - ۲۰۰۴، کاهش اندک ذخایر غلات، پیش‌بینی تضعیف تجارت گندم با وجود تقاضای زیاد از طرف چین، افت واردات غلات دانه درشت، تجارت برنج، ذخایر جهانی برنج و قیمت‌های صادراتی غلات، مطالبی ذکر شده است. در پایان نیز تولید جهانی شکر و مصرف آن، مورد بررسی و بحث قرار گرفته است.

مروری بر سیاست‌های حمایتی کشورهای عضو سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه (

OECD) در سال ۲۰۰۳

تهیه‌کننده: گروه پژوهشی سیاست‌های حمایتی - ابوالفضل محمودی، الهه مهربانیان

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی-مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار: دی ماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۵۷

شمارگان: محدود

در سال ۲۰۰۳ حمایت از تولیدکنندگان کشاورزی در بین کشورهای عضو سازمان OECD که

برحسب درصد شاخص PSE اندازه‌گیری شده برابر با ۳۲٪ دریافتی مزارع است که اندکی بیشتر از

سال ۲۰۰۲ بوده است اما از مقدار آن در سال مینا (۸۸-۱۹۸۶) که ۳۷٪ بوده، کمتر شده است.

سیاست‌های حمایتی اتخاذ شده در این گروه کشورها از طرفی موجب تحمیل هزینه‌های غیرضرور بر مصرف‌کننده داخلی و مالیات‌دهندگان و فشار بر محیط زیست و از دیگری موجب تنبیه شدن تولیدکنندگان محصولات کشاورزی در کشورهای در حال توسعه شده است. در این گزارش جزئیات حمایت از بخش کشاورزی در کشورهای (OECD) مورد ارزیابی قرار گرفته است.

نگاهی اجمالی به عملکرد صادرات غیرنفتی و بخش کشاورزی کشور در نه ماهه سال ۱۳۸۳

تهیه‌کننده: گروه پژوهشی بررسی متغیرهای کلان - عذرا طبیب زاده

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی-مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

تاریخ انتشار: بهمن ماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۱۲ (گزارشهای کوتاه)

شمارگان: محدود

در این گزارش عملکرد صادرات غیرنفتی کشور در نه ماهه سال ۱۳۸۳ به تفکیک بخشهای مختلف و عملکرد عمده ترین اقلام صادراتی بخش کشاورزی از نظر وزنی، ارزش ریالی و ارزش دلاری مقایسه شده است.

گزارش ترانزیت خارجی و کارنه تیردرنه ماهه سال ۱۳۸۳

تهیه‌کننده: گروه پژوهشی بررسی متغیرهای کلان - عذرا طبیب زاده

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی-مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار: بهمن ماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۸ (گزارشهای کوتاه)

شمارگان: محدود

در این گزارش پس از شرح مختصر وضعیت عمومی ترانزیت خارجی در نه ماهه اول سال ۱۳۸۳ و مقایسه آن با مدت مشابه در سال گذشته، اطلاعات مربوط به ترانزیت خارجی به تفکیک کشورهای مبدا، مقصد و گمرکات مبدا، مقصد، بترتیب وزن در جداول مربوطه تنظیم شده است.

نگاهی به فعالیتهای اقتصاد کشاورزی از دریچه نشریات و سایتهای اطلاع‌رسانی (پژوهشی -

خبری)، شماره ۷

تهیه‌کننده: مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی - احسان عباسلو

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

تاریخ انتشار: اسفند ماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۲۶

شمارگان: محدود

این خبرنامه به علاقه‌مندان این امکان را می‌دهد که ضمن آشنایی با دیگر مؤسسات و مراکز مشابه در سطح بین‌المللی با نشریاتی که در حوزه اقتصادکشاورزی قلم می‌خورند نیز آشنا شوند و بتوانند راه‌های رسیدن به اطلاعات مورد نیاز را هرچه سریع‌تر جستجو نمایند. آگاهی از سمینارها و کنفرانس‌های برگزار شده یا در حال برگزاری از دیگر اخبار موجود در این نشریه است. در این شماره می‌خوانید:

- معرفی مؤسسات و مراکز پژوهشی :
  - صندوق منطقه ای فناوری کشاورزی
  - گروه مشاوره ای پژوهش‌های بین‌المللی
- معرفی مجلات :
  - مجله مدیریت و اقتصاد آبی پروری
  - مجله بازاریابی محصولات غذایی
- آشنایی با سایتهای اینترنتی
- معرفی مقالات :
  - نیل به اهداف توسعه ای هزاره : سیاست های توانمندسازی و سرمایه گذاری روستایی
  - صندوق منطقه ای فناوری های کشاورزی : طرحی برای ادغام سیستم منطقه ای به منظور نوآوری فنی
  - اصلاح سیاستهای ساختاری و عدم تراز خارجی
  - اصول یکپارچه سازی زمین به عنوان ابزاری جهت جلوگیری از پراکندگی زمینهای کشاورزی
- معرفی کتاب :
  - پشت پرده سازمان جهانی تجارت : دنیای واقعی مذاکرات تجاری بین‌المللی
  - کشاورزی و تجارت بین‌الملل

- فرصتی برای بانک جهانی

• نشست‌ها و کنفرانسها :

- میزگرد کارشناسان عالی‌رتبه سازمان ملل در خصوص تجارت و کاهش فقر

- کارگاه مدیریت آموزشی منابع آب

- دوره آموزشی جنسیت، کشاورزی پایدار و مدیریت منابع طبیعی

- کنفرانسهای ماه فوریه

- کنفرانسهای ماه مارس

نگاهی اجمالی به عملکرد صادرات غیرنفتی و بخش کشاورزی کشور در ده ماهه سال ۱۳۸۳

تهیه‌کننده: گروه پژوهشی بررسی متغیرهای کلان - عذرا طبیب زاده

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی-مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

تاریخ انتشار : اسفند ماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات : ۱۳ (گزارشهای کوتاه)

شمارگان : محدود

در این گزارش عملکرد صادرات غیرنفتی کشور در ده ماهه سال ۱۳۸۳ به تفکیک بخشهای

مختلف و عملکرد عمده ترین اقلام صادراتی بخش کشاورزی از نظر وزنی، ارزش ریالی و ارزش دلاری

مقایسه شده است.

بررسی و روند تغییرات ارزش افزوده کل جنگلها و مراتع کشور و به تفکیک مناطق مختلف

در دوره (۸۱-۱۳۷۰)

تهیه‌کننده: گروه پژوهشی بررسی متغیرهای کلان - افسانه نعیمی فر

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی-مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار : ۱۳۸۳

تعداد صفحات : ۵۸

شمارگان : محدود

به جهت انجام بررسی‌های دقیقتر، برخلاف محاسبات معمول بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، که ارزش افزوده جنگل را (در یک مجموعه کلی بدون تفکیک نواحی رویشی، تفکیک چوبها، تفکیک چوبهای غیر جنگلیو محصولات فرعی به انواع موجود آنها، و مهمتر از همه بدون در نظر گرفتن زیربخش مرتع که دارای اهمیت زیادی در تغذیه دام و سهم بالایی در ارزش افزوده زیر بخش مزبور می باشد. همچنین محاسبه ناقص ارزش افزوده برخی زیر مجموعه های جنگلی، نظیر ارزش افزوده تولید چوبهای صنعتی و غیرصنعتی جنگلهای خارج از شمال، بیشه و قلمستانا و محصولات فرعی جنگلی و مرتعی)، در این مطالعه سعی شده است تا با تفکیک ارزش افزوده زیربخش جنگل و مرتع به نواحی رویشی و انواع تولیدات و در نظر گرفتن تولیدات مرتعی توسط محاسبات شرکت بوم آباد هند، به نتایج واقع بینانه تر در زمینه تأثیر محصولات مختلف جنگلی در افزایش میزان تولید ناخالص ملی و بالتبع اجرای سیاستهای کارآمدتر در آینده در این زیربخش، به جهت افزایش بهره وری دست یافت.

معیارها و ضوابط عمومی ایجاد پایگاه اطلاعات جغرافیایی (GIS) جهت استفاده در مطالعات

بخش کشاورزی و منابع طبیعی

تهیه کننده: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - محمد سعیدی مسگر، سید ابوالفضل میرقاسمی

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار : ۱۳۸۳

تعداد صفحات : ۵۵

شمارگان : محدود

در مطالعات جامع توسعه و احیای کشاورزی و منابع طبیعی (و همچنین ساماندهی دشت)، بخشهای مطالعاتی فراوانی وجود دارد و در نتیجه لایه های اطلاعاتی متنوع و حجیمی تولید می‌شوند که ذخیره سازی، کنترل کیفی، سازماندهی و تجزیه و تحلیل آنها با روشهای سنتی و دستی میسر نبوده و نیاز به استفاده از فناوریهای نوین نظیر سنجش از دور (Remote Sensing) و سیستمهای اطلاعات جغرافیایی (Geographical Information System یا GIS) می باشد.

از آنجایی که این مطالعات قرار است در عرصه های مختلف کشور و توسط شرکتهای مهندسی مشاور متفاوت صورت پذیرد لذا نیاز به تدوین یک دستورالعمل و روش کار کامل و جامع دارد تا نه تنها رعایت کلیه ضوابط و استانداردهای فنی لازم را به مشاورین گوشزد نماید بلکه مانع برخورد سلیقه ای آنها با این مطالعه شود و در نتیجه جمع بندی و یکپارچه سازی و همچنین کنترل کیفی نتایج این مطالعات در سطح کشور به راحتی میسر گردد.

بدیهی است دستورالعمل تهیه شده براساس شرایط اقتصادی، اجتماعی حاکم بر کشور و سطح دانش فنی، امکانات و فناوری های سخت افزاری و نرم افزاری موجود در بین مهندسی مشاور تهیه شده است. با پیشرفتهای آتی محتمل در این زمینه، ممکن است هر از چند گاهی بعضی از بخشهای آن نیاز به بازنگری و اصلاح داشته باشد و همچنین نیاز به هدایت فنی، نظارت و رفع اشکالات در صورت بروز مشکلات خاص منطقه ای دارد.

امنیت غذایی و توزیع درآمد

تهیه کننده: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی – فرزانه عبادی

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی – مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار : ۱۳۸۳

تعداد صفحات : ۱۴۶

شمارگان : ۱۰۰۰ نسخه (کتاب)

امنیت غذایی نه تنها مستلزم عرضه کافی مواد غذایی است بلکه ناظر بر توزیع عادلانه غذا به منظور دستیابی همگان بدان نیز هست. قبول این مفهوم پیامد مهمی بر تدوین سیاستها و راهبردهای امنیت غذایی دارد زیرا در این حال هدف امنیت غذایی موضوعی فراتر از عرضه مواد غذایی و مرتبط با کلیه ابعاد توسعه خواهد بود.

در این کتاب سعی شده پس از آشنایی با مفاهیم کلیدی و آگاهی از وضعیت تغذیه ای و ترکیب غذایی جمعیت، نمایی از الگوی غذایی و وضعیت تغذیه ای گروه های مختلف درآمدی در چگونگی دسترسی فیزیکی و اقتصادی گروه های مختلف درآمدی و ضرورت هدفمند ساختن یارانه ها پرداخته شده است. با توجه به آنکه اصلاح الگو و تأمین تغذیه افراد جامعه، نیازمند پژوهش در زمینه های مختلف است تا به کمک یافته های آن سیاستگذاری تغذیه و برنامه های تأمین امنیت غذایی، امکان پذیر شود.

کارنامه پژوهشی مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی در سال ۱۳۸۲

تهیه کننده: مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی – صدیقه عامل هاشمی پور

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی-مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار : ۱۳۸۳

تعداد صفحات : ۵۷

شمارگان : محدود

این کارنامه خلاصه جامعی از تمام انتشارات و گزارش‌های این مؤسسه در هر سال است که در

چهار بخش جداگانه: پژوهش‌های انجام شده – بررسیها و تحلیلها – ترجمه ها از منابع خارجی –

گزارش کنفرانسها، سمینارها و سفرها نوشته شده است.

کارنامه پژوهشی مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی در سال ۱۳۸۱

تهیه‌کننده: مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی - صدیقه عامل هاشمی پور

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار: ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۲۸

شمارگان: محدود

این کارنامه خلاصه جامعی از تمام انتشارات و گزارش‌های این مؤسسه در هر سال است که در

چهار بخش جداگانه: پژوهش‌های انجام شده - بررسی‌ها و تحلیل‌ها - ترجمه‌ها از منابع خارجی -

گزارش کنفرانسها، سمینارها و سفرها نوشته شده است.

کارنامه پژوهشی مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی در سال ۱۳۸۰

تهیه‌کننده: مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی - صدیقه عامل هاشمی پور

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار: ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۲۲

شمارگان: محدود

این کارنامه خلاصه جامعی از تمام انتشارات و گزارش‌های این مؤسسه در هر سال است که در

چهار بخش جداگانه: پژوهش‌های انجام شده - بررسی‌ها و تحلیل‌ها - ترجمه‌ها از منابع خارجی -

گزارش کنفرانسها، سمینارها و سفرها نوشته شده است.

کارنامه پژوهشی مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی در سال ۱۳۷۹

تهیه‌کننده: مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی - صدیقه عامل هاشمی پور

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار: ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۳۷

شمارگان: محدود

این کارنامه خلاصه جامعی از تمام انتشارات و گزارش‌های این مؤسسه در هر سال است که در

چهار بخش جداگانه: پژوهش‌های انجام شده - بررسی‌ها و تحلیل‌ها - ترجمه‌ها از منابع خارجی -

گزارش کنفرانس‌ها، سمینارها و سفرها نوشته شده است.

کارنامه پژوهشی مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی در سال ۱۳۷۸

تهیه‌کننده: مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی - صدیقه عامل هاشمی پور

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار: ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۳۶

شمارگان: محدود

این کارنامه خلاصه جامعی از تمام انتشارات و گزارش‌های این مؤسسه در هر سال است که در

چهار بخش جداگانه: پژوهش‌های انجام شده - بررسی‌ها و تحلیل‌ها - ترجمه‌ها از منابع خارجی -

گزارش کنفرانس‌ها، سمینارها و سفرها نوشته شده است.

کارنامه پژوهشی مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی در سال ۱۳۷۷

تهیه‌کننده: مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی - صدیقه عامل هاشمی پور

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار: ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۴۵

شمارگان: محدود

این کارنامه خلاصه جامعی از تمام انتشارات و گزارش‌های این مؤسسه در هر سال است که در

چهار بخش جداگانه: پژوهش‌های انجام شده - بررسی‌ها و تحلیل‌ها - ترجمه‌ها از منابع خارجی -

گزارش کنفرانسها، سمینارها و سفرها نوشته شده است.

کارنامه پژوهشی مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی در سال ۱۳۷۶

تهیه‌کننده: مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی - صدیقه عامل هاشمی پور

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار: ۱۳۸۳

تعداد صفحات:

شمارگان: محدود

این کارنامه خلاصه جامعی از تمام انتشارات و گزارش‌های این مؤسسه در هر سال است که در

چهار بخش جداگانه: پژوهش‌های انجام شده - بررسی‌ها و تحلیل‌ها - ترجمه‌ها از منابع خارجی -

گزارش کنفرانسها، سمینارها و سفرها نوشته شده است.

کارنامه پژوهشی مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی در سال ۱۳۷۵

تهیه‌کننده: مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی - صدیقه عامل هاشمی پور

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار: ۱۳۸۳

تعداد صفحات:

شمارگان: محدود

این کارنامه خلاصه جامعی از تمام انتشارات و گزارش‌های این مؤسسه در هر سال است که در

چهار بخش جداگانه: پژوهش‌های انجام شده - بررسی‌ها و تحلیل‌ها - ترجمه‌ها از منابع خارجی -

گزارش کنفرانسها، سمینارها و سفرها نوشته شده است.

کارنامه پژوهشی مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی در سال ۱۳۷۴

تهیه‌کننده: مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی - صدیقه عامل هاشمی پور

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار: ۱۳۸۳

تعداد صفحات:

شمارگان: محدود

این کارنامه خلاصه جامعی از تمام انتشارات و گزارش‌های این مؤسسه در هر سال است که در

چهار بخش جداگانه: پژوهش‌های انجام شده - بررسی‌ها و تحلیل‌ها - ترجمه‌ها از منابع خارجی -

گزارش کنفرانسها، سمینارها و سفرها نوشته شده است.

« بخش سوم: ترجمه‌ها از منابع خارجی »

توسعه کشاورزی در ایران: تعامل هدفها و راهبردها

نویسنده: پرفسور جان ملور

تهیه‌کننده: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی

مترجم: هومن فتحی

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی-مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

تاریخ انتشار: مرداد ماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۱۹ (و ۱۱ صفحه متن انگلیسی)

شمارگان: محدود

با شتاب گرفتن رشد مناطق شهری برپایه تولیدات صنعتی، جلوگیری از گسترش اختلاف شدید درآمد در مناطق شهری و روستایی روز به روز دشوارتر می‌شود. در ایران نیز به موازات گسترش اقتصاد شهری و آزادسازی اقتصادی در سطح کلان نرخ رشد درآمد در مناطق شهری سرعت گرفته و مشکل نابرابری درآمد شهری و روستایی جدی‌تر شده است.

اصولاً سرعت گرفتن روند توسعه کشاورزی تنها راه کاهش نابرابری سطوح درآمدی در مناطق شهری و روستایی است. اما این امر مستلزم تحقق نرخ بالای رشد کشاورزی و انتقال ضریب تکاثری پر قدرت آن به بخش روستایی غیر کشاورزی است. ایران به دلیل برخورداری از اراضی آبی مناسب برای تولید محصولات پر ارزش، که تقاضا برای آنها در سطوح ملی و روستایی رو به رشد است، در جایگاه بسیار مناسبی برای تحقق چنین نرخ رشدی در بخش کشاورزی قرار دارد. بخصوص می‌توان انتظار داشت که این کشور با برخورداری شدن از اقتصاد باز، سرمایه‌گذاری چشمگیر از محل درآمدهای نفتی و حتی سرمایه‌گذاری خارجی مستقیم بتواند نرخ رشد بالاتر از ۸ درصد در سال را

در بخش شهری تجربه کند تا بازار مساعدی را برای تولیدات کشاورزی فراهم آورد. برای همگام کردن

نرخ رشد درآمد روستایی با درآمد شهری نیز به دو طریق می‌توان عمل کرد

۱. کاهش سریع جمعیت روستایی و یکپارچه سازی مزارع

۲. توسعه عمقی کشاورزی از طریق افزایش عملکرد و تراکم کشت

در این مقاله موضوعات مورد بحث به ترتیب با عناوین: علل و راه‌های نابرابری درآمدها در

مناطق شهری و روستایی - الویتهای تسریع رشد کشاورزی - نقش غلات - دامپروری سنتی - نقش

باغبانی - نقش دام - مطرح شده و در پایان به نتیجه گیری رسیده است.

چشم انداز کشاورزی کشورهای عضو سازمان توسعه و همکاریهای اقتصادی (OECD)

۲۰۰۳-۲۰۰۸

نویسنده: سازمان توسعه و همکاریهای اقتصادی

تهیه کننده: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی

ترجمه و ویرایش فنی: احسان عباسلو، علی فرهادی، علی کیانی راد

ویراستار: ناصر مختاری

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار: ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۱۰۹ (شامل ۴۹ صفحه متن و ۵۰ صفحه جداول ضمیمه)

شمارگان: محدود

این کتاب توسط سازمان توسعه و همکاریهای اقتصادی (OECD) تهیه شده است و

چگونگی شکل‌دهی بازار کشاورزی در میان مدت توسط نیروهای داخلی و جهانی را مورد بررسی قرار

داده است.

در این کتاب مسایلی از قبیل "سیاستهای دولت و تأثیر آن بر تصمیمات کشاورزی"، "تأثیر احتمالی

قانون مزارع ایالات متحده بر بازار" و "تأثیرات بازاری اتحادیه اروپا به ۲۵ کشور عضو (Eu_۲۵)" به

طوابعال مورد بررسی قرار گرفته اند . همچنين اين اثر اطلاعات با ارزشی پيرامون روند بازار و بهبود ميان مدت محصولات عمده کشاورزی شامل شکر ارائه می نماید .

داده های جداول ، پيش بينیهاي مفصل پيرامون محصولات کشاورزی تا سال ۲۰۰۸ در زمينه های مصرف ، توليد ، تجارت ، قيمت و موجودی کالا در کشورهای عضو سازمان توسعه و همکاریهای اقتصادی ارائه کرده است . اطلاعات مفیدی نیز درباره دیگر کشورها مانند چین ، آرژانتین ، فدراسیون روسیه و برزیل به دست می دهد . موضوعات عنوان شده در این کتاب به ترتیب عبارتند از :
دورنمای اقتصادی کشورهای عضو OECD و جهان ، بازارغلات ودانه های روغنی ، بازارشکر ، بازار محصولات دامی ، محصولات لبنی و تأثیرات سیاستگذاری بر بازارها

تأمین اجتماعی روستاییان (تجارب کشورهای منتخب)

نویسندگان : جان ترنر - بانک جهانی - فائو - یاهوی ژائو و جیمز ون - دکتر حسین شیرزاد

تهیه کننده: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی

مترجم : فرهاد ماهر

ویراستار: بهرام خزین

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی-مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار: ۱۳۸۳

تعداد صفحات : ۱۵۵

شمارگان : ۱۰۰۰ نسخه (کتاب)

به طور کلی، برنامه های بازنشستگی کشاورزان از عمده مؤلفه های یک نظام تأمین اجتماعی مؤثر و فراگیر محسوب می شود که تا به حال در ایران با بی مهربی بسیار مواجه شده است. بنابراین ضروری است سازمان تأمین اجتماعی فعلی و درآینده نظام جامع رفاه اجتماعی با تمسک به تجارب جهانی، به تدوین راهبردهای مؤثر برای شمول این جمعیت عظیم در برنامه های خود پردازد.

در حال حاضر، در راستای برنامه‌های اجرا شده برای بازنشستگی کشاورزان در سطح جهان، سه راهبرد اساسی با موفقیت روبه‌رو شده‌اند که هر یک از ویژگی‌های منحصر به فردی برخوردارند. راهبرد اول، برنامه حساب بازنشستگی فردی است. راهبرد دوم، برنامه حقوق و مزایای بازنشستگی کشاورزان است و راهبرد سوم نیز برنامه‌های گئوک نام دارد. هر یک از این برنامه‌ها، خصوصیات خاصی دارند که با توجه به نظام مسلط بهره‌برداری، فرهنگ روستایی کشاورزی، سطح درآمد کشاورزان و سابقه تاریخی می‌توانند بر دیگر برنامه‌ها برتر شمرده شوند.

این کتاب نیز در راستای مطالب پیشگفته در قالب پنج مقاله به موضوع تأمین اجتماعی روستاییان می‌پردازد. مقاله اول، بازنمای معانی و مفاهیم به کار بسته از نظام تأمین اجتماعی در نقاط مختلف جهان است. مقاله دوم، ارائه تصویری کلی از اقدام‌های انجام شده در برخی کشورهای منتخب در زمینه شمول کشاورزان در نظام تأمین اجتماعی و روش‌ها و راهبردهای مربوط به آن مورد توجه قرار می‌گیرد. در مقاله سوم نیز به شرح راهبردی مؤثر برای جذب نیروی کار جوان در بخش کشاورزی با نظام مسلط خویش فرمایی پرداخته شده است. مقاله چهارم به وضع زمینداری و ارتباط آن با تأمین اجتماعی در جامعه روستایی چین اختصاص یافته است، و سرانجام در مقاله پنجم سیاست‌های مربوط به رفاه و تأمین اجتماعی روستاییان در فرایند توسعه کشاورزی ایران تشریح شده است.

امید می‌رود اطلاعات مندرج در این کتاب بتواند در راستای برنامه‌ریزی‌های مربوط به رفع برخی از چالش‌های توسعه روستایی و کشاورزی ایران و در نتیجه تحقق عدالت اجتماعی راهگشا و مفید واقع شود.

تحلیلی بر پیشنهاد جدید موافقتنامه کشاورزی سازمان جهانی تجارت (WTO)

تهیه‌کننده: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی-مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار: آذر ماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۱۰

شمارگان : محدود

این گزارش ترجمه و خلاصه ای از پیش نویس جدید موافقتنامه کشاورزی سازمان جهانی تجارت و مقایسه با موافقتنامه کشاورزی دور اروگوئه (AOA) به همراه اظهارنظرهای کشورهای درحال توسعه در قالب گروه ۲۰ (G۲۰) به رهبری هند و برزیل است .
این پیش نویس مانند موافقتنامه قبلی کشاورزی شامل سه محور اساسی حمایت‌های داخلی، رقابت صادرات و دسترسی به بازار است و مانند قبل رفتار ویژه و متمایز با کشورهای درحال توسعه با توجه به نیازهای توسعه ای آنها و همچنین توجه به مسائل غیرتجاری به عنوان جزء لاینفک تعهدات دور دوحه مورد توجه قرار گرفته است .

استراتژی توسعه کشاورزی در آمریکای لاتین _ دسامبر ۱۹۹۹

نویسندگان : گروه توسعه پایدار بانک توسعه منطقه آمریکا _ روبن اچوری
تهیه کننده: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی

مترجم : مؤسسه دین و اقتصاد

ویراستار فنی : هومن فتحی

ویراستار: بهرام خزین

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی-مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار: ۱۳۸۳

تعداد صفحات : ۷۵

شمارگان : ۱۰۰۰ نسخه (کتاب)

نظر به اینکه نقش فعال دستیابی به بازار جهانی و افزایش صادرات محصولات کشاورزی در رشد اقتصادی کشور امری حیاتی و بسیار مهم می باشد مطالعه استانداردهای جهانی جهت طراحی برنامه ها در چارچوب استراتژیهای بخش کشاورزی امری اجتناب نا پذیر است . در این راستا این گزارش و نتایج آن از بسیاری جهات می تواند حائز اهمیت باشد. این گزارش ابتدا مروری بر بخش

کشاورزی دارد و سپس حوزه های دارای الویت برای سرمایه گذاری را بررسی می کند . در پایان برنامه اقدام بیان شده است.

نگاهی اجمالی به قوانین زمین داری در کشورهای عضو اتحادیه اروپا

تهیه کننده: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی

گردآوری و ترجمه : هومن فتحی

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی-مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

تاریخ انتشار: اسفندماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات : ۸۱

شمارگان : محدود

در هیچ کشور توسعه یافته‌ای، به‌ویژه کشورهایی که دارای مقیاس واحدهای بهره برداری نسبتاً کوچکتری هستند، سرنوشت اراضی کشاورزی صرفاً به عرضه و تقاضای بازار و تصمیم‌گیری های افراد واگذاشته نشده است. بلکه، بیش از پیش به لزوم رعایت منافع عمومی در ابعاد مختلف اداره زمین (انتقال، تغییراندازه، کاربری و . .) اهمیت داده می شود و قوانین و سیاستهای جدیدی در این رابطه به اجرا درمی آید. البته چگونگی و حدود ثغور دخالت نهادهای اداری و قانونی از کشوری به کشور دیگر فرق می کند.

در کشورهای عضو اتحادیه اروپا که در بررسی حاضر به آنها پرداخته شده است، دخالت دولت عمدتاً در این جهت است که اولاً زمین در اختیار کشاورزان با صلاحیت و کارآمد باشد و ثانیاً از خرد شدن بیشتر مزارع جلوگیری شود. اکثر کشورها تحقق این دوهدف را عمدتاً از طریق وضع قوانین و سیاستهای مرتبط با انتقال حق مالکیت اراضی کشاورزی پیگیری می کنند. قوانین و مقررات خرید، اجاره و ارث در اراضی کشاورزی نیز بر پایه تحقق و حفظ "اصل ساختار مطلوب مزارع" یعنی "حفظ کارکرد مزارع خانوادگی" و "افزایش کارآمدی این نظام بهره برداری" تدوین شده است.

در گزارش حاضر، چگونگی برخورد با مقوله انتقال مالکیت واحدهای بهره برداری در جهت جلوگیری از خرد شدن اراضی بررسی و راه کارهایی ارائه شده است .

« بخش چهارم: گزارش کنفرانسها، سمینارها و سفرها »

گزارش یازدهمین جشنواره و نمایشگاه مطبوعات (۱۷ تا ۲۴ اردیبهشت ماه ۱۳۸۳)

تهیه‌کننده: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - محمد دشوارپسند

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی-مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

تاریخ انتشار: خردادماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۱۳

شمارگان: محدود

جشنواره مطبوعات و نمایشگاه آن هر ساله در اردیبهشت ماه با هدف مردمی کردن مطبوعات (ایجاد رابطه ای صمیمی و بی واسطه بین مردم و مطبوعات و هرچه بیشتر آشنا کردن مردم با امور و مسائل مطبوعات)، تعامل مطبوعات با یکدیگر و تبادل نظر و تجربیات اصحاب مطبوعات به منظور ارتقای سطح کمی و کیفی آنها برگزار می شود.

از ویژگیهای بارز جشنواره مطبوعات بخش مسابقه، انتخاب و معرفی آثار برتر و اهدای جوایز است که در روز خبرنگار صورت می گیرد. نمایشگاه جشنواره مطبوعات نیز ویژگیهای خاص خود را دارد که از جمله می توان به نشستها و گفتگوها اشاره کرد.

به هر روی شواهد نشان می دهد که برگزاری جشنواره مطبوعات به عنوان یک حرکت فرهنگی، در راستای برقراری ارتباط هرچه بیشتر با مخاطب و تعامل نشریات مختلف با یکدیگر امروزه به یک ضرورت تبدیل شده است. بدون شک مروری بر تاریخچه برگزاری جشنواره ها و نمایشگاههای مطبوعات لزوم این گردهمایی را بیش از پیش مشخص می کند.

مجموعه جلسات و بازدیدها پیرامون سفر نماینده بانک جهانی به کشور جمهوری اسلامی

ایران در خصوص بررسی استانداردها و توسعه صادرات

تهیه‌کننده: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - فیض ا... پاکدل، فردین حقانی، مرتضی

موسوی، صادق اصبحی

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

تاریخ انتشار: مردادماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۱۲

شمارگان: محدود

به منظور بررسی وضعیت فرآوری، استانداردها، توانمندیها، چالشها و راهکارهای بهبود و ارتقای کمی و کیفی صادرات محصول کشمش ایران نماینده بانک جهانی خانم *Jartua Gilpin* از تاریخ ۱۷ لغایت ۲۴ خرداد ماه سال ۱۳۸۳ به کشور جمهوری اسلامی ایران سفر کردند. در این راستا جلسات و بازدیدهای متعددی در استانهای تهران، قزوین و آذربایجان شرقی برگزار گردید که در این گزارش خلاصه ای از آن شرح داده شده است.

گزارش مأموریت به استانهای قزوین، گیلان، زنجان، گلستان و فارس

تهیه‌کننده: گروه پژوهشی برنامه‌ریزی - فردین حقانی

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار: ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۱۹

شمارگان: محدود

این مأموریت به دعوت دفتر طرح زیتون، به منظور بازدید از وضعیت تولید و صنایع روغن کشی زیتون در کشور به ویژه در استان‌هایی که از لحاظ توسعه، تولید و صنایع مربوطه در وضعیت مناسبی می‌باشند و در راستای طرح اصلاح و توسعه باغات زیتون، طرح توسعه ۶۰۰ هزار هکتاری زیتون و طرح توسعه ۱۱۰ هزار هکتاری اراضی شیبدار استان گلستان، به صورت گروهی و با حضور اعضای کمیته برنامه ریزی، بهبود کیفیت و مکانیزاسیون زیتون صورت گرفت. این بازدیدها تقریباً قبل از شروع فصل برداشت و در آستانه برداشت محصول زیتون در استانهای مذکور بوده است.

گزارش دومین نشست کارشناسی شبکه انسان و کره مسکون کشورهای جنوب و مرکز

آسیا (SACAM) با تاکید بر اکوتوریسم پایدار

تهیه‌کننده: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - غلامرضا یآوری

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار: آبان‌ماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۲۳ (گزارشهای کوتاه)

شمارگان: محدود

کمیته ملی انسان و کره مسکون (MBA) از جمله کمیته‌های تخصصی در اداره علوم کمیسیون ملی یونسکو در ایران است که منبعت از برنامه‌های بین‌المللی یونسکو، تشکیل شده است. در نشست منطقه‌ای هماهنگ‌کنندگان کمیته‌ها یادشده که در فوریه سال ۲۰۰۱ در شهر دهلران هند برگزار شد، نمایندگان هشت کشور آسیایی تمایل خود را برای برقراری ارتباط نزدیکتر از طریق ایجاد شبکه جنوب و مرکز آسیایی ذخیره‌گاه زیست کره اعلام نمودند.

این گزارش نگاهی به ساختار، اهداف و وظایف و... سازمان تربیتی، علمی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو) و کمیته ملی برنامه انسان و کره مسکون دارد. در ادامه جایگاه صنعت توریسم جهانی و

جایگاه ایران در این صنعت، اکوتوریسم، اجلاس منطقه ای دوسالانه و اهداف آن، شرح داده شده است. سپس خلاصه برنامه اجلاس، تعداد مقالات ارائه شده و محور مقالات آمده است. توصیه و پیشنهادهای که در پایان اجلاس مورد تأیید تمامی اعضا قرار گرفته است، در پایان این گزارش مشاهده می شود.

مقایسه نسبی حمایت‌های حاکم برصنعت قند و شکر در جهان و ایران (تبیین چالشها و

معرفی راهکارها)

(ارائه شده در بیست و ششمین دوره سمینارهای سالانه کارخانه های قند و شکر ایران)

تهیه کننده: گروه پژوهشی سیاست‌های حمایتی - ابوالفضل محمودی، مهدی کاظم نژاد

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی-مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار: آبان ماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۳۲

شمارگان: محدود

شکر به عنوان یک کالای استراتژیک همواره توسط دولت‌ها بویژه توسط کشورهای پیشرفته و صنعتی از طریق پرداخت مبالغ هنگفتی تحت عنوان حمایت از تولید کننده و یارانه های مستقیم و غیرمستقیم مورد حمایت قرار گرفته است.

بیشتر از ۱۲۰ کشور در سراسر جهان شکر تولید می کنند. تقریباً ۷۶ درصد شکر دنیا از مزارع نیشکر نواحی گرمسیری و نیمه گرمسیری نیمکره جنوبی و ۳۴ درصد مابقی آن از مزارع چغندر قند مناطق گرمسیری نیمکره شمالی تأمین می شود. کشورهای بزرگ صادرکننده و کارتل‌های شکر همواره سعی در غیراقتصادی کردن تولید شکر در سایر کشورها نموده اند. بطوریکه بهای شکر در بازار جهانی را به یک سوم تا یک چهارم قیمت بازار داخلی خودشان کاهش داده اند. در اثر این اقدامات

انحرافات در الگوی تجاری جهان بوجود آمده است که موجب ایجاد تفاوت‌های زیادی بین هزینه تولید شکر و قیمت جهانی آن یا به عبارتی دامپ شدن بازار جهانی شکر شده است.

این مقاله سعی داشته از طریق مطالعات کتابخانه‌ای و اسناد موجود و همچنین جستجوی سایتهای مرتبط اینترنتی ضمن تبیین حمایتهای جهانی حاکم بر صنعت قند و شکر به شناسایی چالشهای پیش روی این صنعت در ایران بپردازد و در نهایت به برخی از راهکارهای عبور از این چالشها اشاره نموده است.

گزارش سفر کارگاه آموزشی شبکه جهانی پوشش اراضی ۱ تا ۶ دسامبر ۲۰۰۳ (۱۰ تا ۱۵ آذرماه

۸۲) بانکوک - تایلند

تهیه‌کننده: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - احمد دهقان

ناشر: مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی - مدیریت امور پردازش و تنظیم یافته‌های تحقیقاتی

سال انتشار: آبانماه ۱۳۸۳

تعداد صفحات: ۱۸

شمارگان: محدود

پوشش اراضی یک خصوصیت جغرافیایی است که مرجع پایه برای کاربردهایی نظیر پایش جنگل و مرتع، تولید اطلاعات و آمار، برنامه ریزی، سرمایه گذاری، تنوع زیستی، تغییر اقلیم، کنترل بیابان زدایی و نظایر آنهاست.

سطح زمین به طور مستمر دچار تغییر شده است. این تغییر بخشی به صورت طبیعی، ولی بخش زیادی از آن توسط انسان انجام گردیده است. پایش این تغییرات و چگونگی آن در طول زمان و دانستن اثراتی که این تغییرات در آینده بر زندگی بشر خواهد داشت، بسیار مهم است. برای برنامه‌ریزی و مدل سازی نحوه کاربری اراضی نیاز به اطلاعات دقیق می باشد. این اطلاعات برای طبقه بندی پوشش اراضی و ایجاد سیستم های پایدار استفاده از اراضی بسیار با اهمیت می باشند. برای ایجاد

چنین سیستمی لازم است اطلاعات استاندارد و قابل تبدیل باشند تا بدین ترتیب بتوان آنها را در سطح وسیعتری ارزیابی و پایش نمود و در نهایت به صورت نقشه در آورد.

در راستای این مهم برنامه عمران سازمان ملل UNDP و سازمان خواربار و کشاورزی (فائو) در سال ۱۹۹۲ به عنوان اولین گام و به منظور ایجاد زمینه برای انجام یک اقدام هماهنگ جهت ایجاد پایگاه مرجع پوشش اراضی و کاربری آن، کنفرانسی برقرار نمود. برای شروع این مهم، برنامه ایجاد پوشش اراضی را از آفریقا آغاز نمود. طی این برنامه فائو موظف گردیده است که اطلاعات پوشش اراضی در سطح جهان را استاندارد نموده و نگرش یکپارچه و مشترکی برای جنبه‌های پوشش اراضی ایجاد نماید. این متدولوژی در هر مقیاسی کاربرد خواهد داشت و می‌توان آن را در هر منطقه‌ای از جهان برای تهیه پوشش اراضی بکارگرفت.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

بخش اول : پژوهش های انجام شده در سال ۱۳۸۳

- ۱ تنظیم بازار محصولات کشاورزی (بررسی تجارب کشورهای منتخب)
- ۳ کشاورزی در کشورهای عضو اکو (ECO)

بخش دوم : بررسی ها و تحلیل ها

- ۵ گزارش طرحها و پروژه های پیشنهادی کوچک تأمین آب
- ۵ گزارش ترانزیت خارجی و کارنه تیر در ده ماهه سال ۱۳۸۲
- ۶ استراتژی بانک جهانی در خاورمیانه و شمال آفریقا
- ۷ بررسی هزینه تولید و پیشنهاد قیمت تضمینی خرید محصولات زراعی برای سال ۱۳۸۳
- ۷ گزارش نهایی پروژه بازاریابی محصولات کشاورزی
- ۸ پایش بازار جهانی برنج (فائو- ژانویه ۲۰۰۴)
- ۹ هزینه های تولید و روند قیمتهای برنج (چالشها، چشم اندازها و راهکارها)
- ۱۰ آخرین اطلاعات از وضعیت دامپینگ (قیمت شکنی) صادرات کشاورزی آمریکا
- ۱۱ بررسی و مقایسه نرخ رشد اقتصادی (به تفکیک بخش های مختلف) در چند کشور
منتخب (۲۰۰۲ - ۱۹۹۲)
- ۱۲ نگاهی اجمالی به عملکرد صادرات غیرنفتی کشور و تراز تجاری بخش کشاورزی در دوازده
ماهه سال ۱۳۸۲

صفحه	عنوان
۱۲	خلاصه مهمترین پیش‌بینی‌ها پیرامون وضعیت تولید، تجارت، قیمت و ذخایر غلات، گوشت، روغن‌ها و دانه‌های روغنی
۱۳	بررسی اقتصادی محصولات دامی - جلد (۱) مطالعه موردی شیر
۱۴	بررسی نحوه مداخلات دولت در بازار قند و شکر در جهان و ایران
۱۵	بررسی و تحلیل روند ارزش افزوده در زیربخش دامپروری و به تفکیک محصولات زیربخش در دوره (۸۲-۱۳۷۰)
۱۶	نگاهی اجمالی به عملکرد صادرات غیرنفتی کشور و تراز تجاری بخش کشاورزی در فروردین سال ۱۳۸۳
۱۶	تجزیه و تحلیل روند سهم، رشد و تغییرات ساختاری تولید، هزینه‌های واسطه و ارزش افزوده کل بخش کشاورزی و زیربخش‌های آن
۱۷	یارانه صادراتی، مروری بر تجربیات کشورهای منتخب، بررسی کالایی
۱۸	پیش‌بینی ایجاد فرصت‌های شغلی در زیربخش‌های بخش کشاورزی طی سالهای ۸۳ - ۱۳۸۱
۱۹	نگاهی به فعالیتهای بین‌المللی اقتصاد کشاورزی از دریچه نشریات و سایتهای اطلاع‌رسانی (پژوهشی - خبری)، شماره ۱
۲۰	نگاهی اجمالی به عملکرد صادرات غیرنفتی کشور و تراز تجاری بخش کشاورزی در دو ماهه اول سال ۱۳۸۳
۲۰	گزارش ترانزیت خارجی و کارنه تیر در دو ماهه اول سال ۱۳۸۳
۲۱	نگاهی اجمالی به عملکرد صادرات غیرنفتی کشور و تراز تجاری بخش کشاورزی در سه ماهه اول سال ۱۳۸۳
۲۱	خلاصه مهمترین پیش‌بینی‌ها پیرامون وضعیت تولید و تجارت محصولات عمده کشاورزی

صفحه	عنوان
۲۲	نگاهی به فعالیتهای بین المللی اقتصادکشاورزی از دریچه نشریات و سایتهای اطلاع رسانی (پژوهشی - خبری)، شماره ۲
۲۳	نگاهی اجمالی به عملکرد صادرات غیرنفتی و بخش کشاورزی کشور در چهار ماهه اول سال ۱۳۸۳
۲۳	برآورد مدل رشد بخش کشاورزی ایران
۲۴	نگاهی به فعالیتهای اقتصادکشاورزی از دریچه نشریات و سایتهای اطلاع رسانی (پژوهشی - خبری)، شماره ۳
۲۵	خلاصه مهمترین پیش بینی ها پیرامون وضعیت تولید ، تجارت ، قیمت و ذخایر غلات
۲۶	نگاهی به فعالیتهای اقتصادکشاورزی از دریچه نشریات و سایتهای اطلاع رسانی (پژوهشی - خبری)، شماره ۴
۲۷	بررسی نظام تعرفه ای و غیر تعرفه ای بخش کشاورزی طی دوره (۱۳۸۲ - ۱۳۶۱)
۲۸	نگاهی اجمالی به عملکرد صادرات غیرنفتی کشور و تراز تجاری بخش کشاورزی در پنج ماهه اول سال ۱۳۸۳
۲۹	نگاهی به فعالیتهای اقتصادکشاورزی از دریچه نشریات و سایتهای اطلاع رسانی (پژوهشی - خبری)، شماره ۵
۳۰	نگاهی اجمالی به عملکرد صادرات غیرنفتی کشور و تراز تجاری بخش کشاورزی در شش ماهه اول سال ۱۳۸۳
۳۱	گزارش ترانزیت خارجی و کارنه تیر در شش ماهه اول سال ۱۳۸۳
۳۱	تحلیل روند قیمت های تضمینی محصولات کشاورزی و مستندات قانونی قیمتهای تضمینی
۳۲	تحلیلی بر فرایند تنظیم بازار مرغ و تخم مرغ در سالهای اخیر

صفحه	عنوان
۳۳	علل افزایش قیمت محصولات باغی
۳۴	پیش نویس اصلاحیه قانون تضمین خرید محصولات کشاورزی
۳۵	نگاهی اجمالی به عملکرد صادرات غیرنفتی و بخش کشاورزی کشور در هفت ماهه اول سال ۱۳۸۳
۳۶	گزارش ترانزیت خارجی و کارنه تیر در هفت ماهه سال ۱۳۸۳
۳۶	نگاهی به فعالیتهای اقتصاد کشاورزی از دریچه نشریات و سایتهای اطلاع رسانی (پژوهشی- خبری)، شماره ۶
۳۸	نگاهی اجمالی به عملکرد صادرات غیرنفتی و بخش کشاورزی کشور در هشت ماهه اول سال ۱۳۸۳
۳۸	گزارش ترانزیت خارجی و کارنه تیر در هشت ماهه اول سال ۱۳۸۳
۳۹	خلاصه مهمترین پیش‌بینی‌ها پیرامون وضعیت تولید، تجارت، قیمت و ذخایر جهانی غلات و شکر
۳۹	مروری بر سیاست‌های حمایتی کشورهای عضو سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه (OECD) در سال ۲۰۰۳
۴۰	نگاهی اجمالی به عملکرد صادرات غیرنفتی و بخش کشاورزی کشور در نه ماهه سال ۱۳۸۳
۴۰	گزارش ترانزیت خارجی و کارنه تیر در نه ماهه سال ۱۳۸۳
۴۱	نگاهی به فعالیت‌های اقتصاد کشاورزی از دریچه نشریات و سایت‌های اطلاع‌رسانی (پژوهشی-خبری)، شماره ۷
۴۳	نگاهی اجمالی به عملکرد صادرات غیرنفتی و بخش کشاورزی کشور در ده ماهه سال ۱۳۸۳

صفحه	عنوان
۴۳	بررسی و روند تغییرات ارزش افزوده کل جنگلها و مراتع کشور و به تفکیک مناطق مختلف در دوره (۸۱ - ۱۳۷۰)
۴۴	معیارها و ضوابط عمومی ایجاد پایگاه اطلاعات جغرافیایی (GIS) جهت استفاده در مطالعات بخش کشاورزی و منابع طبیعی
۴۵	امنیت غذایی و توزیع درآمد
۴۶	کارنامه پژوهشی مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی در سال ۱۳۸۲
۴۷	کارنامه پژوهشی مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی در سال ۱۳۸۱
۴۷	کارنامه پژوهشی مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی در سال ۱۳۸۰
۴۸	کارنامه پژوهشی مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی در سال ۱۳۷۹
۴۸	کارنامه پژوهشی مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی در سال ۱۳۷۸
۴۹	کارنامه پژوهشی مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی در سال ۱۳۷۷
۴۹	کارنامه پژوهشی مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی در سال ۱۳۷۶
۵۰	کارنامه پژوهشی مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی در سال ۱۳۷۵
۵۰	کارنامه پژوهشی مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی و اقتصاد کشاورزی در سال ۱۳۷۴

بخش سوم: ترجمه‌ها از منابع خارجی

۵۱	توسعه کشاورزی در ایران: تعامل هدف‌ها و راهبردها
۵۲	چشم‌انداز کشاورزی کشورهای عضو سازمان توسعه و همکاری‌های اقتصادی (OECD) ۲۰۰۳-۲۰۰۸
۵۳	تأمین اجتماعی روستاییان (تجارب کشورهای منتخب)

صفحه	عنوان
۵۴	تحلیلی بر پیشنویس جدید موافقتنامه کشاورزی سازمان جهانی تجارت (WTO)
۵۵	استراتژی توسعه کشاورزی در آمریکای لاتین _ دسامبر ۱۹۹۹
۵۶	نگاهی اجمالی به قوانین زمین داری در کشورهای عضو اتحادیه اروپا
بخش چهارم: گزارش کنفرانسها، سمینارها و سفرها	
۵۷	گزارش یازدهمین جشنواره و نمایشگاه مطبوعات (۱۷ تا ۲۴ اردیبهشت ماه ۱۳۸۳)
۵۸	مجموعه جلسات و بازدیدها پیرامون سفر نماینده بانک جهانی به کشور جمهوری اسلامی ایران در خصوص بررسی استانداردها و توسعه صادرات
۵۸	گزارش مأموریت به استانهای قزوین، گیلان، زنجان، گلستان و فارس
۵۹	گزارش دومین نشست کارشناسی شبکه انسان و کره مسکون کشورهای جنوب و مرکز آسیا (SACAM) با تاکید بر اکوتوریسم پایدار
۶۰	مقایسه نسبی حمایت‌های حاکم بر صنعت قند و شکر در جهان و ایران (تبیین چالشها و معرفی راهکارها)
۶۱	گزارش سفر کارگاه آموزشی شبکه جهانی پوشش اراضی ۱ تا ۶ دسامبر ۲۰۰۳ (۱۰ تا ۱۵ آذرماه ۸۲) بانکوک - تایلند